

**T. C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı
Spor Yönetimi Bilim Dalı**

**TÜRKİYE’DE 2015-2020 YILLARI ARASINDA BEDEN
EĞİTİMİ VE SPOR REKREASYON VE SPOR
YÖNETİMİ ALANLARINDA YAPILMIŞ TEZLER
ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME**

Yüksek Lisans Tezi

Hacer ŞİRİN

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Aydın PEKEL

İstanbul – 2021

TEZ TANITIM FORMU

Yazar Adı Soyadı : Hacer ŞİRİN

Tezin Dili : Türkçe

Tezin Adı : Türkiye’de 2015-2020 Yılları Arasında Beden eğitimi ve spor
Rekreasyon ve Spor Yönetimi Alanlarında Yapılmış Tezler
Üzerine Bir Değerlendirme

Enstitü : İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Anabilim Dalı : Antrenörlük Eğitimi

Tezin Türü : Yüksek Lisans

Tezin Tarihi : 28.06.2021

Sayfa Sayısı : 63

Tez : Dr. Öğr. Üyesi Aydın PEKEL

Danışmanları

Dizin Terimleri : Beden eğitimi ve spor, rekreasyon, spor yönetimi

Türkçe Özet : Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi ve
rekreasyon alanında yapılmış olan tezlerin araştırma
eğilimlerinin kapsamlı bir şekilde analiz edilmesidir.

Dağıtım Listesi : İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim
Enstitüsüne

YÖK Ulusal Tez Merkezine

İmzası

Hacer ŞİRİN

T. C.
İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı
Spor Yönetimi Bilim Dalı

TÜRKİYE’DE 2015-2020 YILLARI ARASINDA BEDEN
EĞİTİMİ VE SPOR REKREASYON VE SPOR
YÖNETİMİ ALANLARINDA YAPILMIŞ TEZLER
ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Yüksek Lisans Tezi

Hacer ŞİRİN

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Aydın PEKEL

İstanbul – 2021

BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “ Türkiye’de 2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor rekreasyon ve spor yönetimi alanlarında yapılmış tezler üzerine bir değerlendirme” başlıklı bu çalışmayı baştan sona kadar danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Aydın PEKEL’in sorumluluğunda tamamladığımı, verileri kendim topladığımı, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallara uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim.

Hacer şİRİN

...../...../2021

İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Hacer ŞİRİN'in Türkiye'de 2015-2020 Yılları Arasında Beden eğitimi ve spor
Rekreasyon ve Spor Yönetimi Alanlarında Yapılmış Tezler Üzerine Bir Değerlendirme
adlı tez çalışması, jürimiz tarafından Antrenörlük Eğitimi anabilim dalı, Spor Yönetimi
bilim dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza
Başkan *Doç. Dr. Osman PEPE*

İmza
Üye *Prof. Dr. Güner EKENCİ*

İmza
Üye *Dr. Öğr. Üyesi Aydın PEKEL*
(Danışman)

ONAY

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

... / ... / 2021

İmzası
Prof. Dr. İzzet GÜMÜŞ
Enstitü Müdürü

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi ve rekreasyon alanında yapılmış olan tezlerin araştırma eğilimlerinin kapsamlı bir şekilde analiz edilmesidir. Araştırma lisansüstü tez çalışmaları literatür taraması yapılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın evrenini, 2015 yılından 2020 yılına kadar YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanına kayıtlı “Beden Eğitimi ve Spor”, “Spor Yönetimi” ve “Rekreasyon” Ana Bilim Dallarında yürütülen ulusal tezler oluşturmuştur. Örneklemi ise bu tezlerden elektronik erişime açık olan 333 Rekreasyon, 219 beden eğitimi ve 64 yönetim anahtar kelimesiyle incelenen toplamda 616 yüksek lisans tezi oluşturmuştur. Verileri toplamak amacıyla Spor Yönetimi, Beden Eğitimi ve Spor ve Rekreasyon anahtar kelimeleriyle yapılan araştırmada hazırlanan tezleri inceleme formunda yer alan; tez türü, yıl, üniversite, bölüm, başlık, yazar, anahtar kelime, araştırma yöntemi, örneklem grubu, veri analiz yöntemi ve veri toplama yöntemi gibi 11 farklı tema içerik analizine tabi tutulmuştur. Yapılan araştırma sonucu elde edilen bulgulara göre: beden eğitimi ve spor disiplinde yapılmış olan yüksek lisans tezlerinin en fazla 2019 ve 2020 yıllarında ve en fazla rekreasyon alanında, araştırma yöntemi olarak en çok betimsel tarama modeli, örneklem grubu olarak en çok alan, üniversite öğrencileri ve genel popülasyon ile çalışıldığı, veri analiz tekniği olarak en çok içerik analizi ve parametrik tekniği kullanıldığı ve veri toplama aracı olarak en çok anket kullanıldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Spor Yönetimi ve Rekreasyon.

SUMMARY

The aim of this research is to comprehensively analyze the research trends of the theses made in the fields of physical education and sports, sports management and recreation.

The research was subjected to content analysis by making a literature review on postgraduate thesis studies. The research consisted of national theses carried out in the "Physical Education and Sports", "Sport Management" and "Recreation" Departments from 2015 to 2020, registered in the database of YÖK (Council of Higher Education) Thesis Center. The sample consisted of a total of 616 master's theses, which were analyzed with the keywords 333 "Recreation", 219 "Physical Education" and 64 "Management", that were open to electronic access.

In order to collect the data, the theses prepared in the research conducted with the keywords "Sports Management", "Physical Education" and "Sports and Recreation"; 11 different themes such as thesis type, year, university, department, title, author, keyword, research method, sample group, data analysis method and data collection method were subjected to content analysis.

According to the results obtained of the research: Master's theses in the discipline of "Physical Education and Sports" were made in 2019 and 2020 at the most, and mostly in the field of recreation and the 'field' was selected the most as the sampling. In the study, it was determined that university students and the general population were mostly studied with, content analysis and parametric techniques were used most as data analysis techniques, and questionnaires were used most frequently as data collection tools.

Keywords: Physical Education and Sports, Sport Management, Recreation.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
SUMMARY	ii
İÇİNDEKİLER	iii
KISALTMALAR	v
TABLOLAR LİSTESİ.....	vi
ÖNSÖZ.....	vii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL BİLGİLER

1.1. Beden Eğitimi ve Spor Kavramı ve Anlamı	4
1.1.1. Beden Eğitimi	4
1.1.2. Sporun Tanımı	5
1.1.3. Beden Eğitimi ve Sporun Tarihsel Gelişimi	6
1.1.4. Spor Yönetimi Kavramı ve Anlamı	7
1.1.5. Spor Yönetiminin Tarihsel Gelişimi	8
1.1.6. Rekreasyon Kavramı ve Anlamı	10
1.1.7. Rekreasyonda Tarihsel Gelişim	11
1.2. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor	13
1.3. Türkiye’de Spor Yönetimi	14
1.4. Türkiye’de Rekreasyon	15
1.5. Yüksek Lisans Nedir?	16
1.5.1. Yüksek Lisans Programına Yerleşme	16
1.5.2. Tezli ve Tezsiz Yüksek Lisans Arasındaki Farklar	17
1.5.3. Tezli Yüksek Lisans Kaç Dönemde Bitirilmelidir?	18
1.5.4. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinde Yüksek Lisans Programları	18

İKİNCİ BÖLÜM MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli	20
2.2. Evren ve Örneklem	20
2.3. Veri Toplama Araçları	20
2.4. Veri Analizi	21

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

SONUÇLAR VE ÖNERİLER	43
KAYNAKÇA	46
EKLER.....	50
ÖZGEÇMİŞ.....	50

KISALTMALAR

ALES	: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı
BTGM	: Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü
GSGM	: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü
GSM	: Gençlik ve Spor Müdürlüğü
İFB	: İstanbul Futbol Birliği
TİCİ	: Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı
TMOK	: Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
TSK	: Türk Silahlı Kuvvetleri
VB	: Ve Benzeri
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Tezlerin yıllara göre bölümlerin dağılımı.....	22
Tablo 2. Tezlerin araştırma yöntemlerine göre bölümlerin dağılımları	23
Tablo 3. Tezlerin veri toplama yöntemine göre bölümlerin dağılımı	24
Tablo 4. Tezlerin örneklem gruplarına göre bölümlerin dağılımı	25
Tablo 5. Tezlerin veri analiz türüne göre bölümlerin dağılımı	26
Tablo 6. Spor yönetimi bölümünde kullanılan anahtar kelimelere göre dağılımı.....	27
Tablo 7. Beden eğitimi ve spor bölümünde kullanılan anahtar kelimelere göre dağılımı	27
Tablo 8. Rekreasyon bölümünde kullanılan anahtar kelimelere göre dağılımı.....	28
Tablo 9. Tezlerin bölümlere göre veri toplama araçlarının dağılımı.....	28
Tablo10. Tezlerin bölümlere göre verilerin analiz yöntemlerinin dağılımı.....	30
Tablo 11. Tezlerin bölüm, yöntem ve örneklem dağılımı	32

ÖNSÖZ

Türkiye’de 2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor rekreasyon ve spor yönetimi alanlarında yapılmış tezler üzerine bir değerlendirme” başlıklı yüksek lisans tezimin gerçekleştirilmesinde, en başından sonuna kadar değerli bilgilerini benimle paylaşan, ne zaman istesem ulaşabildiğim, tüm sorularımı her seferinde sabırla ve büyük bir ilgiyle çözümlleyen, güler yüzünü samimiyetini esirgemeyen, ilerideki mesleki hayatımda da bana kattığı değerli tecrübelerinden faydalanacağımı düşündüğüm, danışman hoca görevini hakkıyla ve fazlasıyla yerine getiren çok kıymetli Dr. Öğr. Üyesi Aydın PEKEL’e sonsuz teşekkür ediyorum. Yine çalışmamda bana yol gösteren ve yardımcı olan Arş. Gör. Okan KILIÇKAYA hocama ve yüksek lisans eğitimi boyunca bilgileriyle bize katkı sağlayan tüm hocalarımı teşekkürü borç bilirim.

Eğitim ve spor hayatım boyunca her zaman yanımda olan değerli aileme ve başarılarımın mimarı olan biricik eşim Erçin ŞİRİN’e teşekkür ediyorum.

GİRİŞ

Kavramsal Çerçeve

Bilimsel çerçevede yapılacak olan araştırmalar için farklı bilgi kaynaklarından faydalanmak gerekmektedir. Sürekli değişen ve kendini güncelleyen bilimsel araştırmalar sistematik bir süreç içinde değerlendirilerek, sonuçlandırılmaktadır. Bu araştırmalar içerisinde yapılmış ve yapılacak olan tez çalışmaları önemli bir yere sahiptir. İlgili alanda yapılan çalışmalar yapılacak olan yeni çalışmalara ışık tutmaktadır.

Araştırma Amacı

Türkiye’de 2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin yöntemsel ve kavramsal olarak değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. 2015-2020 yılları arasında beden eğitimi, spor rekreasyon ve spor yönetimi alanlarında farklı üniversitelerde yapılan tezlerin dağılımlarını araştırmak, yapılan tezlerin örneklem büyüklüklerini incelemek, yürütölen tezlerin araştırma yöntemlerini değerlendirmek ve tezlerin veri toplama yöntemlerini inceleyerek ölkemizde yapılan tezleri yöntemsel ve kavramsal olarak değerlendirmek.

Araştırma Önemi

Bu çalışma beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi alanlarında yapılacak olan çalışmalara yol göstermesi ve araştırma konularının belirlenmesinde katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır. Araştırma amacına uygun farklı bilim dallarında mevcut çalışmalar olmasına rağmen beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi anahtar kelimeleri üzerine yapılmış çalışmaların olmayışı araştırmaya önemli kılmaktadır. Ayrıca 2015-2020 yılların arasında yapılmış olan yüksek lisans tezlerinin kapsamlı değerlendirilmesi ile araştırmacılara temel bilgi niteliğinde kaynak olacağı düşünölmektedir.

Araştırma Problem Durumu

Araştırma kapsamında “Türkiye’de 2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor rekreasyon ve spor yönetimi alanında yapılan lisansüstü tezlerindeki eğilimler nelerdir?” sorusuna yanıt aranmaktadır.

Araştırmanın ana problemine dayalı olarak cevaplandırılmaya çalışılacak alt problemler aşağıda yer almaktadır.

Alt Problemler

2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor alanında yapılmış lisansüstü tezler yürütüldükleri üniversitelere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor rekreasyon ve spor yönetimi alanında yapılmış lisansüstü tezler yürütüldükleri üniversitelere göre nasıl bir dağılım göstermektedir?

2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor rekreasyon ve spor yönetimi alanında yapılmış lisansüstü tezler örneklem büyüklüğü açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?

2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor rekreasyon ve spor yönetimi alanında yapılmış lisansüstü tezler lisansüstü tezler araştırma yöntemi açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?

2015-2020 yılları arasında beden eğitimi ve spor rekreasyon ve spor yönetimi alanında yapılmış lisansüstü tezler lisansüstü tezler veri toplama araçları açısından nasıl bir dağılım göstermektedir?

Varsayım

Araştırma amacına uygun olarak kullanılan veri toplama tekniğinin yeterli olduğu, belirlenen tema ve sınıflamalarının araştırma amacını yansıttığı varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Araştırma 2015 ile 2020 yılları aralığında yapılan tezlerdeki beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi anahtar kelimeleri ile sınırlı tutulmuştur. Ayrıca bu

Çalışma 2015 ile 2020 yılları arasında yapılan yüksek lisans tezleri ile sınırlı tutulmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1.1. Beden Eğitimi ve Spor Kavramı ve Anlamı

1.1.1. Beden Eğitimi

İnsanların hareket ihtiyaçlarını karşılamak, bedensel, psikolojik ve sosyal açıdan sağlıklı olması için yapılan tüm faaliyetleri kapsamaktadır (Akkoyunlu 2012 s81).

Beden eğitimi eski zamanlarda insanların daha çok savaş hazırlıkları için fiziksel ve bedensel olarak yaptıkları çalışmalar bütünü olarak ortaya çıkmıştır (Akademik Tarih 2021).

Türk denilince akla; yiğitlik, askerlik, cengaverlik ve fetih kelimeleri gelmektedir. Bunların özünde ise beden kültürü ve sportmenliğin yattığını söylememiz mümkündür. Eski çağlarda yaşayan Türkler beden kültürüne ve spor hareketlerine büyük önem vermişler. Avcılık, dağcılık, binicilik, okçuluk, güreş, atıcılık, yüksek ve uzun atlama, kılıçla çatışma ve cirit gibi sporların Türklerin çok eski zamanlardan beri sevdikleri ve uyguladıkları spor dalları olarak sayılabilir. Bu tarz spor branşlarının ortaya çıkması insanların yaşamlarıyla doğru orantılı olduğu görülmektedir. Örneğin; ilkel insanlar hayvanlarla ya da kendi cinsinden olanlarla yakın mücadele etmek zorunda kalınca kendi vücut ağırlığı ile kas gücünden yararlanmak türünü yani güreşi bulmuşlardır. Tekerleğin bulunmasıyla ise binicilik ve araba yarışları görülmeye başlanmıştır. Birçok farklı spor branşları gibi dans etmekte çok eski zamanlarda ortaya çıktığı görülüyor. Eski zamandaki insanların savaş alanlarında dans etmeleri, kin, korku ve kahramanlık duygularını göstermek için bir takım farklı kültürü oluşturduğu gözlemlenmiştir, Sonrasında aşk dansı; bağıllık, dini danslar ise tanrısal gücü yüceltmeyi amaçlamış ve bir kültür olarak yayılmış (Kuter ve Kuter 2012: ss.77-78).

Yüzyıllar öncesinden günümüze kadar gelen 'Beden Eğitimi' kavramı oldukça geniş bir kitleye ulaşmış. Okullarda, spor tesislerinde, askeriyelerde, çocuk oyun alanlarında ve parklarda malzemeli ve malzemesiz olarak uygulanabilen, insanları fiziksel olarak geliştirirken mutlu eden bir yandan eğlendiren ve birçok şey öğretebilen

bir eğitim alanıdır diyebiliriz. Paylaşmak, rekabet, grup çalışmaları, kurallara uymak gibi önemli olguları aşılabilir (Güven 1996).

Özellikle tüm dünyayı etkisi altına alan kovit19 virüsü ile insanlar hareket etmenin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha anladığını, bununla birlikte beden eğitiminin gelişmesini ve yayılmasına katkı sağlamıştır diyebiliriz. Böyle bir dönemde fiziken ve ruhen iyi olabilmemizin bir yolu da beden hareketlerinden geçmektedir. Ne kadar fiziksel aktivitede bulunursak o sağlıklı olabiliriz, spor sonrası ise vücutta salgılanan serotonin (mutluluk) hormonu da bizi ruhen iyi hissettirecektir.

1.1.2. Sporun Tanımı

Spor; Dispastare ve Departare sözcüklerinden etkilenmiş latince kökenli bir kelime olduğu görülüyor. Spor çalışmalarının temeli 16. ve 17. Yüzyılda atılmış olmasına rağmen 19. Yüzyılda geliştiği kabul edilmiş. Bugünkü anlamıyla spor 19. Yüzyılın başlarında başlamıştır diyebiliriz Türklerde sporun anlamı ise 'idman' sözcüğü olarak kullanılmış. Spor; oyun, mücadele, beden çalışması, yoğun kas yapma çabası, milli birlik beraberlik duygusu, yarışma ve müsabaka, kuvvet, çeviklik, esneklik gibi birçok unsuru içinde barındırmakta (Sporeus yürüyüşten koşuya 2020).

İnsan organizmasının hareketinin, düzenli, planlı ve programlı uygulanabilir şekli, yapılabirliği mümkün olan düzenli hareketler bütünüdür (Çetin 1999 s17).

Spor; kişilerin bedensel, ruhsal, fiziksel ve sosyal açıdan gelişimlerini sağlayan, bilgi, beceri ve liderlik özelliklerini geliştiren bir araç olarak tanımlanabilir (Sunay ve Saraçoğlu 1996 s43).

Spor, sağlıklı bir nesil yetiştirebilmek, toplumsal kalkınmayı destekleyebilmek ve sosyal adaletin temininde önemli bir role sahiptir (Yazıcı 2014 ss:397-398).

Spor ile bireylerde kişiliğin oluşumu ve kişilik niteliklerinin gelişimini etkileyebilir.

Spor; grupla ya da bireysel olarak, insanların yeteneklerinin gözlemlenebilir, basit yollarla ölçülebilir olan fiziksel hareketlerin tümüdür.

1.1.3. Beden Eğitimi ve Sporun Tarihsel Gelişimi

Beden eğitiminin ve sporun tarihine bakıldığında eski dönemlerde aslında daha çok askerlerin eğitimlerinde, savaş hazırlıklarında uygulanan çalışmalar olarak uygulanmış. Daha sonra geliştirilerek bir spor kavramı olarak devam ettirilmiş. Okullarda aktivite olarak, okul dışı ise; dış görünüm, güzellik, fit görünme, erkeklerde ise adelerin daha dolgun görünmesi gibi birçok farklı sebeplerle bir kültür oluşturulduğu görülüyor (Tanrıverdi 2012 s.174).

Bir başka deyişle; toplumların zamanla daha üst düzey bir kültür seviyesine ulaşması ile vücut hareketlerinde de belli bir sisteme dayandırılan, vücut sağlığını ve görüntüsünü geliştirmeyi amaçlayan, fiziksel hareketlerin uygulanması, beden eğitimi ve spor ile ilgili davranışların insan bedeni ve ruhu arasındaki ilişkileri geliştiren düzeyde yapılabildiği hareketler bütünüdür (Gülüm ve Bilir 2011 s.57).

Osmanlı döneminde ise çağdaş ve modern anlamda beden eğitimi öğretimi Tanzimat fermanının ilanı sonrası, batı tarzında kurulan askerî okullarda eğitime başlamıştır. Yüzme, jimnastik ve eskrim branşlarına, ders programlarında ilk kez yer veren askerî okul Mekteb-i Harbiye'dir. 1848 tarihlerinde eğitim programlarına giren yüzme (ilm-i sabâhat) dersi, okulda bir deniz hamamı yapılması ve gerekli yüzme araç gereçlerinin temin edilmesiyle uygulanmaya başlamıştır. Öğrenciler derslerden kalan zamanlarda gruplar halinde deniz hamamına giderek yüzmeyi öğrenmişlerdir (Özçakır 2015 s.19).

Jimnastik dersi ise, Mekteb-i Harbiye öğrencileri için ilk kez 1863 tarihinde ders programlarına dahil edilmiş ve ders için uygun çalışma aletleri tedarik edilmiş (Esad 1315 s.245).

Görüldüğü gibi spor; farklı tanımlarla karşımıza çıkmaktadır. Bu tanımlarda önemli olan tanımın ne amaçla yapıldığıdır. Örnek verecek olursak; spor hekimliği açısından, öncelik sağlık olurken, antrenman bilimi açısından fiziksel kapasite ön planda olmaktadır. Toplumbilimi açısından ise serbest zamanların nasıl değerlendirilmesi gerektiği ön plandadır (Yazıcı 2014 s.398).

Spor günümüzde çok önemli bir yere sahipken oldukça yayılmış durumdadır. Son yıllarda bir çok ülkede, özellikle fazla büyümüş gelişmiş ve sanayileşmiş yerlerde

sporun popülaritesinin arttığını söylememiz mümkündür. Kazanılan bu popülarite sayesinde spor zaman geçtikçe insanlar arasında sosyal hayatta yerleşik bir hal almaya başlamıştır.

Sporun hızla yayılması , eğitime , sosyal çevreye ve ekonomiye etki ettiği alanların çoğalmasıyla önemli boyutlara gelmiş ve neredeyse hemen hemen her insan sporla uğraşır duruma gelmiştir.

Günümüzde ise bir popülarite haline gelen spor artık insanlar için kolay ulaşılabilir bir hal aldığı söylenebilir. Okullarda çocukların teşvik edilmesi, birçok farklı spor branşlarının ülkemize getirilip yaygınlaştırılması, olimpiyatlarda ülkemiz adına temsilci sporcuların çoğalması, televizyon programlarında sporcuların gündeme getirilmesi gibi birçok etken sporun yayılmasına katkı sağlamaktadır (Kılıç ve ark. 2012: s.10,11,12).

1.1.4. Spor Yönetimi Kavramı ve Anlamı

Spor yönetiminin amacı: Spor yönetimini meydana getiren unsurlar ile bu unsurları oluşturan kaynakların en verimli biçimde kullanılabilmesinin usullerini bulmaktır. Az insan, az para, az malzeme, az zaman, az yer kullanarak daha çok verim elde etmektir. Yani amaç kaynak israfına fırsat vermeden en iyiyi yapmaya çalışmaktır (Karaköse 2013).

Spor yönetimini genel olarak başında bulunduğu işletmeyi ya da örgütü başarılı bir biçimde idare etmesi olarak söyleyebiliriz. Spor yönetiminin olması gereken genel özelliklerini şöyle sıralayabiliriz; iş birliği, amaca yönelik olması, insanlar ve gruplar olması, evrensel bir boyutta olması ve benzeri gibi sıralayabiliriz (Doğar 2019).

Gün geçtikçe sürekli ilerleme kaydeden bilimin ve teknolojinin desteğiyle spordaki başarıların büyümesiyle, elde edilen rekorlara yenilerinin eklenmesiyle, daha çok sporcuların sembolü olduğu ülkelerin teknolojisi, eğitim düzeyleri ve teknik bilgilerinin ön plana çıktığını söylenebilir. Büyüyüp değişen bu rekabet sporun değerini oldukça arttırmıştır. Spor değer kazanırken beraberinde birçok faydalı değişim getirdiğini söylememiz mümkün. Bunlara örnek vermemiz gerekirse; İnsanların sporla ilgili programlara daha çok yer vermesi, yeni iş imkanlarının

oluşması, spor alanındaki çalışanların daha çok bilinçlenmesi ve kendini sürekli geliştirmesi, reklamın spor aracılığıyla uluslararası bir değer kazanması gibi (Adatepe ve ark., 2020: ss. 19-20).

1.1.5.Spor Yönetiminin Tarihsel Gelişimi

Günümüzde spor, diğer bilim dallarında (sosyoloji, ekonomi vb.) olduğu gibi bilim dalı olarak kabul edilmektedir. Spor bilimi de diğer bilim alanlarında olduğu gibi kendi içinde alt bilimlere ayrılmaktadır. Sporun alt bilim dallarından biriside spor yönetimi alanıdır. Spor yönetimin örgütsel yapısının oluşmasında geçmişten günümüze pek çok uygulamalar ya da oluşumlar olduğu söylenebilir. Özellikle Türk spor yönetiminde Osmanlı Devleti'nin Tanzimat ilanından önceki dönemlerde spor daha çok savaşta galibiyete etki edecek etken olarak düşünülür ve bu düşünce ile yönetildiğini söyleyebiliriz. Söz konusu spor yönetim ve uygulamaları Enderun Mektebi, Askeri Kurumlar, Spor tekkelerinde gerçekleştirilirmiş (Öğüt 2014 s. 32).

Tanzimat'ın İlanının, Türk spor anlayışında köklü değişimlere neden olduğu görülmüştür. Öyle ki, Tanzimat'ın ilanından sonra spor tekkeleri ve geleneksel spor anlayışı etkisini yitirmeye başlamış, batı spor anlayışı gerek yönetim gerekse halk üzerinde etkinlik kazanmış. Sporda Batılılaşmaya yönelik ilk adım 1860'lı yıllarda askeri okullara beden terbiyesi dersinin müfredata sokulması ile başladığı görülüyor. Söz konusu müfredat değişikliği ile Osmanlı Devleti'nin batılı diğer bir ifade ile modern spora geçiş ilk kez jimnastik ile gerçekleşmiş. Sonrasında jimnastik dersi Orta Öğretim Kurumları 23. Maddesi gereği bütün okullarda zorunlu hale getirilmiş ve köklü bir değişikliğin ilk adımı olmuştur. Öyle ki, köklü bir değişimden kasıt, 1868 yıllarında geliştiğinde Osmanlı'ya bağlı bütün okulların tam anlamıyla batılı müfredatla eğitim vermeye başlamasıdır.

Abdülhamid'in hükümdarlığına denk gelen Birinci Meşrutiyet döneminde sporun yaygınlaştırılması ve geliştirilmesi adına birçok kolaylık sağlanmıştır. Öyle ki, din ayrımı yapılmaksızın insanların çeşitli bireysel ya da takım sporlarını faaliyete geçirmeleri için imkanlar sağlanmıştır. Bu imkanlar neticesinde ilk modern futbol 1835 yılında İzmir'de ticaret işi gerçekleştiren bir grup İngiliz gençleri tarafından

oyunmuştur. Ayrıca, 1903 tarihinde ilk Türk spor teşkilatı olan “Beşiktaş Basiret Osmanlı Jimnastik Kulübü” nün oluşmasına imkân verilmiştir.

İkinci Meşrutiyet’in ilanından sonra, hükümet, beden eğitimi ve sporu ders müfredatı olan Kanûn-ı Esâsî’nin bazı Mevadd-ı Muaddelesine dair Kanunun, 1909 maddesinin çıkmasıyla tüzel kişiliğe kavuştuğunu söyleyebiliriz. Bu gelişmelerle Türkiye’de sporun artık resmi olarak faaliyet gösterdiğini söylemek mümkün. Öyle ki, Türk futbol kulüpleri bu dönemde kurulmuş, İlk spor gazetesi 11 Ekim 1910’da “Futbol” adıyla bu dönemde çıkmış. 1912 yılında Osmanlı Devleti yasal olarak ilk defa Stockholm’de düzenlenen Olimpiyat oyunlarına katılmıştır.

Türkiye’de Cumhuriyet in ilanından sonra yeni bir düzen ile karşı karşıya kalındığı için hedeflerin belirlenmesi için görüşler ortaya atılmıştır. Söz konusu görüşlerin ülke sporuna ve beden eğitimine öncelik verilmesi yönünde olduğu söylenebilir. Dernek ve şirketlere spor kulübü kurabilme olanağı verilmiş. Çeşitli organizasyonlar ve müsabakalar organize edilmiş. Ayrıca, yayılan sporun belirli bir teşkilat altında görülmesi ve de yönetilmesi adına spor kulüpleri kendi kendine Türkiye İdman Cemiyeti İttifakını kurmuşlardır. 1922’den 1936 tarihe kadar faaliyet gösteren TİCİ’ de çok sporlu, ülke düzeyinde örgütlenmiş bir kuruluş olarak özerk spor yönetimi anlayışıyla faaliyet göstermekteydi. Ancak, her ne kadar özerk bir yapıya sahip olsa da Atatürk tarafından onaylanıp yürürlüğe konan 170 sayılı bakanlar kurulu kararıyla kamu yararına çalışan kuruluşlardan sayılırken, 171 sayılı Bakanlar kurulu kararıyla da devlet tarafından yardım yapılması uygun görülmüştür.

18 Şubat 1936 tarihinde sona eren kurultayında TİCİ’ nin adını “Türk Spor Kurumu” olarak değiştirildiğini görüyoruz. Bu değişiklikle Türk Spor Kurumu Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı’nın yasal devamı olmuştur. Tür Silahlı Kuvvetleri kuruluşu zamanında hiçbir devlet erkanına bağlı değil ve seçimle yönetici seçen organları ile faaliyette olduğu görülüyordu. Başka bir ifadeyle TSK’da yerinde yönetim anlayışı bulunmaktaydı. Ancak zamanla siyasi menfaat aracı olarak görülmeye başlanınca, TSK 1938 yılında etkinliğini kaybetmiş. Söz konusu durumun ardından 1938 tarihinde 3530 sayılı kanun ile “Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü” kurulmuş ve bu kanunun verdiği yetkilerle başbakanlığa bağlı bir “Devlet kuruluşu”

statüsünde hizmete başlamıştır. 1938 yılında Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün kurulması üzerine Türk sporunda idari organlar kayda değer şekilde değişime maruz kaldığı söylenebilir. Spor federasyonları da BTGM 'nin ardından bu kuruma bağlı olarak faaliyetler gerçekleştirmiş. Ayrıca, BTGM 1986 yılında 3289 sayılı kanunla birtakım değişikliklerle yenilenerek Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğü olarak adı değiştirilmiş (Ceylan ve ark. 2020: s.44,5-7).

21.05.1986 tarihli ve 3289 sayılı kanunla düzenlenen ve Başbakanlığa bağlı olan GSGM, Türk sporunun karar ve denetim yetkilerini elinde bulundurmaktaydı. Bu yönetim anlayışı ile beraber Türkiye 1990'lı seneler ile birlikte Ülke sporunda çağ atlama süreci başladığı söylenebilir. Spor kulüplerine yönelik 2005/66 sayılı GSGM Genelgesi'nde spor kulüplerine yönelik yönetmelik oluşturulmuş. Ayrıca, Türkiye'de spor yönetimi bakanlık düzeyinde Gençlik ve Spor Bakanlığı, müdürlük düzeyinde ise Spor Genel Müdürlüğü ve bu kurumlara bağlı özerk ve yarı özerk federasyonlar olarak teşkilatlandığını söylememiz mümkün. 2011 yılında, Türkiye'deki spor alanında uygulanacak politikaları tespit etmekten ve denetlemekten sorumlu olan Gençlik ve Spor Bakanlığı kurulmuş (Sporda akademik yaklaşımlar 6/ss: 185/186).

1.1.6. Rekreasyon Kavramı ve Anlamı

Rekreasyon kavramı insanların boş zamanlarını faydalı değerlendirme, kendilerini mutlu edip keyif alabilecekleri her türlü aktiviteyi kapsayan faaliyetlerin tümüdür diyebiliriz. Bir başka deyişle; eğlendirici dinlendirici olduğu kadar öğretici etkinliklerinde yapılabileceği aktiviteleri de içeren, keyif veren hiçbir zorunluluğu olmayan tamamen kişinin isteği ile yapılan faaliyetler bütünüdür de diyebiliriz. Örneğin bir piknik alanı bir müze gezmesi de rekreasyon faaliyeti olarak adlandırmak mümkündür. Kısaca söylemek gerekirse boş zamanlarımızda yaptığımız faaliyetler bütünüdür (Şimşek ve Mercanoğlu 2020 s.77).

Günümüzde yoğun çalışan, stresli ortamlarda bulunan insanların rekreatif faaliyetlere yönelmesine bu alanlarda ihtiyaçların artmasına sebep olduğu görülüyor. Özellikle tüm dünyanın mücadele verdiği virüs sebebiyle birçok insan evinde veya açık alanlarda spor yapmak, resim, puzzle, farklı yemekler yapmak gibi birçok

faaliyete yönelmiş durumda. Bu durum aslında kendimize vakit ayırmanın ruhen ve bedenen ne kadar önemli olduğunu göstermiş oluyor.

Alanında uzman kişilerin bu kavramı tanımlaması çok farklı olabiliyor. Her tanımlama kendince doğru olsa da başka anlamlar taşıyabilmektedir.

Bazı tanımlar şöyledir;

- Kişilerin boş zamanlarında eğlence ve doyma dürtüleri ile gönüllü olarak faaliyetlere katılmasıdır.

- Sebest zaman ya da önceden programlanmış bir hareketsizlik anlamına gelen hareketlerin tümüdür.

- Kişilerin boş vakitlerinde tam bir arzu ile katılma sırasında ya da daha sonra keyif aldıkları faaliyetlerdir.

- Anında tatmin oldukları ve mutlu eden herhangi bir boş zaman faaliyetleri.

- İnsanları dinlendirici, eğlendirici, veya zevk verici olay ve eylemleri yapmak veya bu etkinliklere katılmak suretiyle ruhen ve bedenen bir canlılığı elde etmektir.

- Kişilerin yerine getirmeleri gereken sorumlulukları tamamladıktan sonra, kendi özgür iradesiyle seçebileceği bir nevi dinlenme, eğlenme, bilgi ve becerilerini arttırması ve kendini yenileme aktivitelerine katılım sağlamasıdır (Eskier, 2020).

Rekreasyonun birçok olumlu etkilerinden de bahsetmemiz mümkün. Kişinin kendini mutlu etmesi, birincil ihtiyaçlar dışında ikinci ihtiyaçların doyurulması, grup halinde yapılan etkinliklerde grup çalışmalarına uyum sağlayabilme, dostluk kavramını öğrenebilme, sosyalleşme, yeni şeyler öğrenme, öğrendikleri ile hayata bakış açısının değişmesi gibi birçok olumlu faydaları vardır diyebiliriz (Tütüncü 2012 s.250).

1.1.7.Rekreasyonda Tarihsel Gelişim

Türk toplumları eski çağlarda cinsiyet ayrımı yapmaksızın tarım ve hayvancılıkla uğraşırken biryandan da savaş hazırlıkları yapmaktaydı. Silah hazırlanması ve yapımı, atış çalışmaları, kılıç ve sopalarla çalışmalar, savaş teknik taktikleri gibi çalışmaların dışında eğlence ve törenler, yeme içme etkinlikleri eski çağ

insanlarında rekreasyona ait örneklerdir diyebiliriz. Savaşın olmadığı zamanlarda ise savaş çalışmaları çeşitli oyunlar ile eğlenceli hale getirilir özellikle daha çok at üzerinde oyunlar oynanırdı.

Eski Türk toplumlarının İslamiyet'i kabul etmesiyle birlikte yaşanan kültürel değişimler rekreasyonel yaşamda da gelişmelere ve değişimlere neden olduğunu söyleyebiliriz. Buna örnek olarak; Karahanlılar, Selçuklular ve Osmanlılarda da İslamiyet sonrası değişim olduğunu görebiliriz. Rekreasyonel etkinliklere yön veren Osmanlı zamanından kalan Ahilik ve Lonca teşkilatı önemli esnaf örgütlenmesi sınıfında yer almaktadır diyebiliriz. Ahilik ve Lonca teşkilatında çalışanlar çalışmalarının dışında kalan zamanlarda ise yemekli eğlencelere katılıp, çeşitli eğlencelerle vakit geçirirlermiş. Yalnızca şehir merkezinde değil, merkeze uzak köylerde dahi çeşitli etkinlikler düzenlenip eğlenceler yapılmış.

Eski toplumlarda iş hayatı; ekip biçme, el işçilikleri zanaat, ticaret ve bilim gibi uzmanlık alanlarına ayrılmış, bu duruma sonuç olarak ise kentleşme artmış. Bunlara sonuç olarak ise çalışma zamanı ve çalışmanın dışındaki zaman arasındaki ayrım belirginleşmeye başlamış, 'boş zaman' kavramını ortaya çıkarmıştır. Çalışma hayatından kalan vakitlerde otlaklara, sıcak sulara gitme, fiziksel aktivitelere katılma ve izleme gibi boş zamanlarını örgütlenmeye başlamış. Bu dönemde inançların rekreasyonel yaşama önemli etkileri olduğu açıkça görülebilir. Buna örnek olarak; ibadet yerlerini, mevlit, bayramlarda ve özel günlerde yapılan ziyaretler ve eğlenceler gibi faaliyetler rekreasyonel etkinlikler olarak gösterilebilir.

Osmanlı dönemine gelindiğinde ise erkeklerin ve kadınların boş zaman faaliyetleri daha net olarak birbirinden ayrılmaya başlamıştır. Çadır ve ev işleriyle daha çok kadınlar uğraşırken, dışarıdaki işleri ise erkeklerin yaptığı görülmekte. Boş zaman etkinlikleri olarak kadınlar; misafirlik, oyun, döneme ait müzik aletleri, dikiş, nakış, halı ve kilim dokuma, hikâye anlatma, türkü söyleme ve dini sohbetler gibi etkinlikleri örnek olarak gösterebiliriz. Erkeklerde ise; Hamama, camilere, kahvehane, meyhaneye gitme, fiziksel faaliyetleri izleme ve katılma, ava çıkma, atıcılık yapma ve dini etkinlikler örnek olarak gösterilebilir. Özellikle kahvehanelerin Türk kültüründe önemli bir yere sahip olduğunu söyleyebiliriz. Buralarda sadece bir

şeyler içmek için değil, farklı etkinliklere katılmak ve birlikte sohbet etmek, güzel vakit geçirmek için tercih edilmiş (Özdemir/Türkiye’de Rekreasyonun Tarihsel Gelişimi).

1.2.Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor

Türkler yaşamları boyunca farklı coğrafyalarda çok fazla devlet kuran, buldukları yerlerin coğrafi özellikleriyle birlikte yaşamları boyunca farklı amaçlarla ok atma, at binme, güreş ve avcılık gibi birçok değişik fiziksel çalışmalarla uğraşmışlardır. Bu nedenle değişik coğrafyalarda da Türk kültürünün izlerini bulmak mümkündür (Özçakır, 2017: Ss. 24, 25).

Geçmişten günümüze kadar gelen ve hala değişmeye ve gelişmeye devam eden beden eğitimi alanı insanlığın yaşamı için vazgeçilmez bir hal almaya başlamış, bununla birlikte eğitim ve spor alanındaki eğitimcilerin daha bilinçli ve donanımlı olması gerekiyor diyebiliriz.

Hızla büyüyen teknolojiyle birlikte spora tanınan imkanların artması, sporcuların başarılarının artması ve popülerlik kazanmasıyla beraberinde çocukları, gençleri, spora özendirilmede etkili olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle son dönemlerde televizyon programlarında yapılan yarışmalarla sporun çok fazla gündeme gelmesi beden eğitimi ve spor alanı için olumlu anlamda katkı sağladığını görebiliriz. Bir başka yerden bakarsak teknoloji çağı dediğimiz bu çağda herkesin internet erişimine çok rahat ulaştığı dönemde tüm spor içeriklerine, sporculara, eğitsel oyunlara ve beden eğitimiyle ilgili tüm içeriklere ulaşılabilmesi sporu ve eğitimi her yerde öğrenilmesine olanak sağlıyor. Örnek verecek olursak internetten istediğiniz içeriğe ulaşıp evde bile rahatlıkla çalışıp öğrenebilme imkanı sağlıyor. Bunu öğrenip uygulayan kişi kadar eğitim verecek kişi içinde günümüzde bilgilere ulaşmanın vermiş olduğu kolaylıkla daha donanımlı eğitimciler yetişebilir. Alt yapıdan ne kadar eğitilmiş bilgili eğitimciler gelirse beden eğitimi ve spor alanı için ileriye dönük yapılacak çalışmaların kalitesinin artacağını söyleyebiliriz.

Beden eğitimi ve spor içerisinde alanlara bölünmektedir. Bunlardan birkaçı; Beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük, rekreasyon ve spor yönetimidir. Günümüzde birçok üniversitede bu alanlara yer verilmesi de bu konudaki gelişmelerde

önemli rol oynamıştır diyebiliriz. İmkanların çoğalması okulların sayılarının artmasıyla ulaşılabilirliği kolaylaştırıyor buda daha çok kişiye ulaşılmasına olanak sağlıyor.

1.3.Türkiye’de Spor Yönetimi

İnsanlığın yaşamı boyunca spor insanların hayatına paralel gelişim gösterirken bu gelişim sürecinde birçok amaca hizmet etmiştir. İlk çağlardaki toplumlarda avlanma, savaş hazırlıkları ve kendini koruma vb. eylemlerle hayatlarını idame ettirirken sporun ilk temelleri burada atılmıştır. İlk çağlardaki toplumlar amaca yönelik araç gereç yapmayı ve kullanmayı öğrenmiştir. İlerleyen süreçte toplumda lider kişilerin diğer insanları kendi ihtiyaçları için çalıştırmayı öğrenmesiyle toplumdaki yönetici grubun boş vakti oluşmuştur. Birincil temel ihtiyaçlar dışında insanların ikincil yani keyfi ihtiyaçlarının da giderilmesinin önemli olmasıyla bazı faaliyetler ortaya çıkmış ve bunlara vakit ayrılmıştır. Bu faaliyetler genellikle eğlenceye yöneliktir. Günümüzdeki sportif faaliyetlerin temeli bu eğlencelere dayanmaktadır. Böylelikle geçmiş dönemlerde spor, boş zaman faaliyeti olarak çoğunlukla eğlence aracı olarak kullanılmıştır.

Günümüzde ve geçmişte hangi sporun nasıl yapılacağı içinde bulunduğu dönemin ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkan sebepler etkili olmuştur. Bu sebepler bireysel boş zamanı grup haline gelmesini sağlamış ve grupların oluşmasında etkili olmuştur (Fişek, 1980: ss. 38,40,41).

Türk spor tarihinde spor teriminin ortaya çıkmasıyla beraber toplumun ilerleyişine bakıldığında, başlıcalarının geçmiş dönemi kapsayan faaliyetler olduğunu görmemiz mümkün. Özellikle güreş sporu zamanın şartlarına uygun olarak yapılması ve geliştirilmesi Türk sporuna kulüp ve örgütlenme olarak büyük katkılar sağlamıştır (Cankalp, 2002).

17 Mayıs 1903’te kurulan ‘İstanbul Futbol Birliği’ ile Türk spor örgütü ilk kez kurumsallaşmaya başladı diyebiliriz. Daha sonra 1908 yılında kurulan ‘ Osmanlı Olimpiyat Cemiyeti’ yerini 1921 yılında İstanbul’daki 16 spor kulübünün birleşmesiyle 14 Temmuz 1922 yılında ‘Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı’ olan birliğe bırakmıştır.1922 yılında TMOK kurulmuş, sonrasında 1935 tarihindeki Spor

Konseyinin kararıyla 1936'da ‘‘Türk Spor Kurumu’’ oluşturulmuştur (Fişek, 1980: s. 33)

Diğer ülkelere nazaran spor yönetimi ülkemizde biraz daha geç başlamış, buna rağmen önemli ölçüde ilerle kaydettiğini söylememiz mümkündür. Genel olarak spor yönetimi bireysel çalışmalarda daha çok gelişim gösterirken teşkilatlanmadan yoksun bir tarz ortaya koymuştur (Özen ve ark. 2012, ss:107,108).

1.4. Türkiye’de Rekreasyon

Rekreasyon; kişilere zaman kavramını öğreten, gerek iş hayatında gerekse günlük temel ihtiyaçlarını gidermede, kişinin kendisini ruhen ve bedenen mutlu hissettirecek, rahatlatacak ve dinlendirecek fırsatı yaratan bir eğitimidir (Kızanlıkl ve Birinci, 2018, s.39).

Geçmişten günümüze kadar hızla değişen teknoloji dünyasında çok fazla gelişmeler yaşanmaktadır. Bu gelişmelerden diğer bilimlerinde faydalandığı ve etkilendiği gibi spor bilimleri de bunlardan yararlanıyor diyebiliriz. İnsanlarında bu değişimlere ayak uydurmaları, alışmaları birçok kolaylığı beraberinde getiriyor diyebiliriz. Akıllı makinelerle hayatlarımızı kolaylaştırırken (yaşanılan hastalıklarda) yeni tedaviler için üretilen ilaçlar, makineler ve bunlar gibi birçok güzel gelişmelerle kişilerin hayattan daha çok zevk alması, daha uzun ömürlü olması sağlanıyor. Teknolojinin olumlu yanları sıra olumsuzluklarından da bahsetmemiz mümkün. Sosyal iletişim ağlarının kullanımı her birey tarafından doğru kullanılmadığında olumsuz sonuçlar doğurabiliyor. Kişi bunlardan keyif alıp eğlenirken aynı zamanda fazla zaman kaybı yaşayabiliyor (Köse ve ark., 2018).

İşlerimizin dışında kalan zamanı faydalı değerlendirebilirsek olumlu sonuçlar alabiliriz. Bu ‘boş zaman’ diye ifade ettiğimiz zamanı faydalı kılacak olan rekreasyon kavramıyla birçok fiziksel aktivitelere önem veriliyor. Beden eğitimi ve spor alanı içerisinde yer alan rekreasyon kavramı aslında geçmişten günümüze uzanıyor. Günümüzde ise daha verimli ve bilinçli çalışmalar yapılırken, bu çalışmalar için iş alanları yaratılıp, alanında uzman kişiler yetiştiriliyor diyebiliriz. Farkında olmadan yaptığımız ya da bilinçli yaptığımız tüm aktiviteleri içeren rekreasyon insanlara birçok olumlu fayda sağlıyor. Örneğin spor yapması, bir müzik aletini çalmaya çalışması,

tiyatro, sinema gibi aktivitelere katılması gibi yapılan faaliyetler kişiyi hem bedenen hem ruhen çalıştırıyor. Bedeni çalıştırırken ruhu dinlendiriyor dememiz mümkün. Baktığımız zaman ülkemizde artık rekreatif faaliyetlere fazlasıyla önem veriliyor. Çünkü insanlar birincil temel ihtiyaçlar dışında da ikincil temel ihtiyaçlara gereksinim duyuyor.

Genel olarak tanımlamamız gerekirse kişinin boş zamanında özgürce istediğine vakit ayırması, serbest katılımcı olması diyebiliriz. Yani serbest zaman kişinin hayatını sürdürebilmesi için yaptığı çalışmanın dışında kalan zamanıdır (Çelebi ve Özbey, 2017: s 267, 268).

1.5.Yüksek Lisans Nedir?

Yüksek lisans, İngilizce anlamı master olan, bir lisans eğitime dayalı, eğitim öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yüksek öğretimdir. Yüksek lisans eğitimi, kişinin eğitim aldığı alanda uzmanlaşması ve bilimsel bir tezle çalışmasını ispatlamasıyla tamamlanır. Yüksek lisans eğitiminde, genel araştırma teknikleri hakkında bilgi sahibi olunur.

1.5.1.Yüksek Lisans Programına Yerleşme

Yüksek lisans programına başvurabilmek için, öncelikle adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekmektedir. Öğrenci seçme ve yerleştirme merkezi (ÖSYM) tarafından merkezi olarak yapılan akademik personel ve lisansüstü eğitim sınavından (ALES) başvuracağı programın puan türünden 55 standart puandan az olmamak şartıyla ALES standart puanına sahip olmak gerekir.

Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES puanı yanı sıra gerekirse, lisans not ortalaması ve mülakat sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken diğer belgeler ve hangi düzeyde yabancı dil bilgisi gerektiği, ilgili senato tarafından düzenlenen yönetmelikle belirlenir.İlgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü, yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir. Ancak Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Konservatuvarlara öğrenci kabulünde ALES'e girmiş olma koşulu aranmaz (Akademik kaynak, 2017).

1.5.2. Tezli ve Tezsiz Yüksek Lisans Arasındaki Farklar

Yüksek Öğretim Kurumu Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 6. Maddesinde tezli yüksek lisans şu şekilde tanımlanmıştır:

“Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar. Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.”

Yine aynı yönetmeliğin 11.maddesinde tezsiz yüksek lisans şu şekilde tanımlanmıştır:

“Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir. (2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam otuz krediden ve 90 AKTS’den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. (3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. (4) Senato tarafından belirlenen esaslara göre tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir. (5) Tezsiz yüksek lisans programı ikinci lisansüstü öğretimde de yürütülebilir.”

Sonuç olarak tezli ve tezsiz yüksek lisans arasında en temel fark kişinin programı tamamlaması için bir tez hazırlaması ve savunma sonucunun olumlu olması gerekmektedir. Ayrıca tezli yüksek lisans ücretsiz iken, tezsiz yüksek karşılığında bedel ödenmektedir. Diğer yandan tezsiz yüksek lisans mezunları doktora yapamazken, tezli yüksek lisans bir anlamda doktaraya hazırlık sürecidir. Her iki programda da bir yıllık ders dönemi bulunmaktadır (Akademik kaynak, 2017).

1.5.3. Tezli Yüksek Lisans Kaç Dönemde Bitirilmelidir?

Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde yükseköğretim kurumunun öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Sonuç olarak tüm yükümlülüklerini yerine getiren bir öğrenci Tezsiz Yüksek lisans 3 yarıyıl (1,5 yıl), Tezli Yüksek lisans 4 yarıyıl (2 yıl) tamamlayabilir (Akademik Kaynak 2017).

1.5.4. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinde Yüksek Lisans Programları

Beden eğitimi ve spora ilişkin konuları analiz edebilme, araştırma ve sorgulama yapabilme, öngöründe bulunma ve doğru karar alma süreçleri için gerekli temel bilgi ve becerileri aktarmaktır. Öğrenciler bilimsel ilkeler çerçevesinde kapsamlı çalışmalar yapabilmeyi, beden eğitimi ve spor alanında verimli sistemlerin tasarlanabilmesi, gelişmekte olan spor teknolojisi olanaklarının tanıtılması amaçlanmaktadır. Böylece uygulanan eğitim programlarına katılan öğrencinin; insan organizmasının yapısını, işleyişini ve davranışlarını bilen, Türk spor örgütünü tanıyan ve karşılaştırmalı değerlendirmeler yapabilen, öğretmenlik ve antrenörlük niteliklerine sahip bir eleman olması amaçlanmaktadır. Türkiye’deki beden eğitimi ve spor anabilim dalında yer alan yüksek lisans programları aşağıdadır:

- Engelliler İçin Beden Eğitimi ve Spor
- Fiziksel Aktivite Sağlık ve Spor Bilimleri
- Sporda Psikososyal Alanlar
- Spor Yönetim Bilimleri
- Hareket ve Antrenman Bilimleri

- Spor Sağlık Bilimleri
- Spor Eğitimi
- Sporda Bilişim Teknolojileri
- Egzersiz ve Spor Psikolojisi Bilimleri

İKİNCİ BÖLÜM

MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma belirlenen amaç doğrultusunda; nitel araştırma deseni içerisinde yer alan doküman incelemesi (analizi) yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Nitel araştırma; “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir” (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s.39). Nitel araştırmalarda veriler mülakatlar, gözlemler ve dokümanlar aracılığıyla toplanır (Patton, 2014 s.42).

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni 2015-2020 yılları arasında TEZ YÖK sisteminde açık erişimde olan yüksek lisans tezleri oluşturmaktadır. Örneklemine ise derinlemesine araştırma yapabilmek amacıyla çalışmanın amacı bağlamında bilgi açısından zengin durumların seçilmesi ve belirlenen ölçütü karşılayan birimlerle yapılan amaçlı ölçüt örnekleme yöntemi (Büyüköztürk vd. 2012 s) oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini 2015-2020 yılları arasında TEZ YÖK sisteminde, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi ve rekreasyon anahtar kelimelerini içeren (n=616)yüksek lisans tezleri oluşturmuştur.

2.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen “Lisansüstü Tezleri İnceleme Anahtar Formu” ndan yararlanılmıştır. Bu form oluşturulurken; alanyazın taraması yapılarak benzer formlardan yararlanılmış, uzman görüşü alınması için taslak form spor bilimleri alanında mesleki yetkinliğe sahip 3 akademisyene sunularak görüş ve onay alınarak gerekli düzeltmeler yapılmış formun son hali oluşturulmuştur.

2.4. Veri Analizi

YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanından araştırma kapsamına göre belirlenen ölçütler kullanılarak elde edilen tezler, Microsoft Excel dosyasına aktarılmıştır. Formda yer alan kategorilere göre sıklık tabloları oluşturulmuştur. Oluşturulan kategorilere göre içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

Tablo 1. Tezlerin yıllara göre bölümlerin dağılımı

YIL	REK	%	BES	%	S. YÖN	%	TOPLAM
2015	15	26,32	24	42,1	18	31,58	57
2016	34	46,58	26	35,6	13	17,81	73
2017	29	40,85	34	47,9	8	11,27	71
2018	78	55,71	56	40	6	4,286	140
2019	136	61,54	69	31,2	16	7,24	221
2020	41	75,93	10	18,5	3	5,556	54
TOPLAM	333	54,06	219	35,6	64	10,39	616

REK= Rekreasyon; BES= Beden Eğitimi ve Spor; S. YÖN= Spor Yönetimi

Araştırma kapsamında incelenen yüksek lisans tezlerinin 2015 yılında %26,32'sinin rekreasyon, %42,1'inin beden eğitimi ve spor, %31,58'inin spor yönetimi anahtar kelimesi kapsamında yapıldığı, 2016 yılında %46,58'inin rekreasyon, %35,6'sının beden eğitimi ve spor, %17,81'inin spor yönetimi olduğu, 2017 yılında %40,85'inin rekreasyon, %47,9'unun beden eğitimi ve spor, %11,27'sinin spor yönetimi olduğu, 2018 yılında %55,71'inin rekreasyon, %40'ının beden eğitimi ve spor, %4,286'sının spor yönetimi olduğu, 2019 yılında %61,54'ünün rekreasyon, %31,2'sinin beden eğitimi ve spor, %7,24'ünün spor yönetimi olduğu, 2020 yılında %75,93'ünün rekreasyon, %18,5'inin beden eğitimi ve spor, %5,556'sının spor yönetimi olduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında incelenen yüksek lisans tezlerinin toplamda; 2015 yılında 57 adet, 2016 yılında 73 adet, 2017 yılında 71 adet, 2018 yılında 140 adet, 2019 yılında 221 adet ve 2020 yılında 54 adet çalışma olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Tezlerin araştırma yöntemlerine göre bölümlerin dağılımları

Araştırma Yöntemi	REK	%	BED	%	YÖN	%	Toplam	%
Betimsel Tarama Modeli	299	89,8	176	80,4	50	78,1	525	85,2
Betimsel ve İlişkisel Model	2	0,6	0	0,0	14	21,9	16	2,6
Betimsel ve Nedensel Tasarım	2	0,6	0	0,0	0	0,0	2	0,3
İlişkisel Tarama Modeli	28	8,4	41	18,7	0	0,0	69	11,2
Nedensel Araştırma Modeli	2	0,6	2	0,9	0	0,0	4	0,6
TOPLAM	333	100%	219	100%	64	100%	616	100%

REK= Rekreasyon; BES= Beden Eğitimi ve Spor; S. YÖN= Spor Yönetimi

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinde kullanılan araştırma yöntemleri incelendiğinde rekreasyon alanından yapılan çalışmaların %89,8'inin betimsel tarama modeli, %0,6'sının betimsel ve ilişkisel model, betimsel ve nedensel tasarım modeli ve nedensel araştırma modeli, %8,4'ünün ilişkisel tarama modeli olduğu, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların %80,4'ünün betimsel tarama modeli, %18,7'sinin ilişkisel tarama modeli, %0,9'unun nedensel araştırma modeli olduğu, yönetim alanında yapılan çalışmaların %78,1'inin betimsel tarama modeli, %21,9'unun betimsel ve ilişkisel model olduğu anlaşılmaktadır. Rekreasyon, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi alanlarında yapılan çalışmaların %85,2'sinin betimsel tarama modeli, %2,6'sının betimsel ve ilişkisel model, %0,3'ünün betimsel ve nedensel tasarım modeli, %11,2'sinin ilişkisel tarama modeli ve %0,6'sının nedensel araştırma modeliyle yapıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 3. Tezlerin veri toplama yöntemine göre bölümlerin dağılımı

	REK	%	BED	%	YÖN	%	Toplam	%
Anket	187	56,2	176	80,4	47	73,4	410	66,6
Görüşme	14	4,2	3	1,4	5	7,8	22	3,6
Karma	31	9,3	9	4,1	4	6,3	44	7,1
Literatür	56	16,8	4	1,8	5	7,8	65	10,6
Nicel	2	0,6	3	1,4	1	1,6	6	1,0
Ölçüm	25	7,5	1	0,5	1	1,6	27	4,4
Saha çalışması	11	3,3	23	10,5	1	1,6	35	5,7
Gözlem	2	0,6	0	0,0	0	0,0	2	0,3
Nitel	2	0,6	0	0,0	0	0,0	2	0,3
Diğer	3	0,9	0	0,0	0	0,0	3	0,5
Toplam	333		219		64		616	

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinde kullanılan veri toplama yöntemleri incelendiğinde rekreasyon alanından yapılan çalışmaların %56,2'sinin anket, %4,2'sinin görüşme, %9,3'ünün karma, %16,8'inin literatür, %0,6'sının nicel, %7,5'inin ölçüm, %3,3'ünün saha çalışması, %0,6'sının gözlem ve nitel, %0,9'unun diğer olduğu, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların % 80,4'ünün anket, %1,4'ünün görüşme, %4,1'inin karma, %1,8'inin literatür, %1,4'ünün nicel, %0,5'inin ölçüm ve %10,5'inin saha çalışması olduğu, spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların %73,4'ünün anket, %7,8'inin görüşme, %6,3'ünün karma, %7,8'inin literatür, %1,6'sının nicel, ölçüm ve saha çalışması olduğu anlaşılmaktadır. Rekreasyon, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi alanlarında yapılan çalışmaların %66,6'sının anket, %3,6'sının görüşme, %7,1'inin karma, %10,6'sının literatür, %1,0'mının nicel, %4,4'ünün ölçüm, %5,7'sinin saha çalışması, %0,3'ünün gözlem ve nitel çalışma, %0,5'inin diğer çalışma olduğu görülmektedir. Karma çalışmalar; nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanıldığı tezler kategorisinde sınıflandırılmıştır.

Tablo 4. Tezlerin örneklem gruplarına göre bölümlerin dağılımı

	REK	%	BED	%	YÖN	%	TOPLAM	%
Alan	125	37,5	0	0,0	1	1,6	126	20,5
Eğitimciler	17	5,1	42	19,2	6	9,4	65	10,6
Genel popülasyon	102	30,6	13	5,9	28	43,8	143	23,2
Orta Öğretim Öğrencileri	10	3,0	70	32,0	0	0,0	80	13,0
Sporcular	5	1,5	6	2,7	0	0,0	11	1,8
Üniversite Öğrencileri	65	19,5	87	39,7	15	23,4	167	27,1
Yöneticiler	9	2,7	1	0,5	14	21,9	24	3,9
TOPLAM	333		219		64		616	

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinin örneklem grupları incelendiğinde rekreasyon alanında yapılan çalışmaların %37,5'inin alan, %5,1'inin eğitimciler, %30,6'sının genel popülasyon, %3,0'ının orta öğretim öğrencileri, %1,5'inin sporcular, %19,5'inin üniversite öğrencileri ve %2,7'sinin yöneticilerin olduğu, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların %19,2'sinin eğitimciler, %5,9'unun genel popülasyon, %32,0'ının orta öğretim öğrencileri, %2,7'sinin sporcular, %39,7'sinin üniversite öğrencileri ve %0,5'inin yöneticilerin olduğu, spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların %1,6'sının alan, %9,4'ünün eğitimciler, %43,8'inin genel popülasyon, %23,4'ünün üniversite öğrencileri ve %21,9'unun yönetici grubunun olduğu anlaşılmaktadır. Rekreasyon, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi alanlarında yapılan çalışmaların %20,5'inin alan, %10,6'sının eğitimciler, %23,2'sinin genel popülasyon, %13,0'ının orta öğretim öğrencileri orta öğretim öğrencileri, %1,8'inin sporcular %27,1'inin üniversite öğrencileri ve %3,9'unun yöneticiler grubunun oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 5. Tezlerin veri analiz türüne göre bölümlerin dağılımı

	REK	%	BED	%	YÖN	%	TOPLAM	%
İçerik Analizi	113	33,9	73	33,3	24	37,5	210	34,1
Korelasyon ve Regresyon	34	10,2	9	4,1	6	9,4	49	8,0
Karma	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Non parametrik	49	14,7	47	21,5	9	14,1	105	17,0
Parametrik	90	27,0	86	39,3	24	37,5	200	32,5
SWOT Analizi	39	11,7	4	1,8	0	0,0	43	7,0
Diğer	8	2,4	0	0,0	1	1,6	9	1,5
TOPLAM	333		219		64		616	

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinin içerik analizi incelendiğinde rekreasyon alanında yapılan çalışmaların % 33,9'unun içerik analizi, %10,2'sinin korelasyon ve regresyon, %14,7'sinin non parametrik, %27,0'ının parametrik, %11,7'sinin swot analizi, %2,4'ünün diğer olduğu, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların %33,3'ünün içerik analizi, %4,1'inin korelasyon ve regresyon, %21,5'inin non parametrik, %39,3'ünün parametrik, %1,8'inin swot analizi olduğu, spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların %37,5'inin içerik analizi, %9,4'ünün korelasyon ve regresyon, %14,1'inin non parametrik, %37,5'inin parametrik ve %1,6'sının diğer olduğu görülmektedir. Rekreasyon, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi alanlarında yapılan çalışmaların %34,1'inin içerik analizi, %8,0'ının korelasyon ve regresyon, %17,0'ının non parametrik, %32,5'inin parametrik, %7,0'ının swot analizi ve %1,5'inin diğer analiz çalışmaları olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 6. Spor yönetimi bölümünde kullanılan anahtar kelimelere göre dağılımı

	Bölüm Değeri	Bölüm Ortalaması	Toplam Değer	Toplam Ortalaması
Spor	55	37,67	220	35,71
Liderlik	9	6,16	20	3,25
Üniversite	4	2,74	36	5,84
Yönetici	22	15,07	28	4,55
Yönetim	31	21,23	48	7,79
Örgüt	10	6,85	25	4,06
Kalite	4	2,74	34	5,52
Eğitim	4	2,74	181	29,38
Futbol	3	2,05	10	1,62
Beceri	4	2,74	26	4,22
Toplam	146		616	

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinin bölümlere göre anahtar kelimelerin dağılımı incelendiğinde, Spor yönetimi bölümünde yapılan çalışmaların %37,67'sinin spor, %6,16'sının liderlik, %2,74'ünün üniversite, %15,07'sinin yönetici, %21,23'ünün yönetim, %6,85'inin örgüt, %2,74'ünün kalite, eğitim ve beceri ve %2,05'inin futbol olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7. Beden eğitimi ve spor bölümünde kullanılan anahtar kelimelere göre dağılımı

	Bölüm Değeri	Bölüm Ortalaması	Toplam Değer	Toplam Ortalaması
Beden Eğitimi ve Spor	59	26,94	65	10,55
Eğitim	150	68,49	181	29,38
Öğrenci	38	17,35	60	9,74
Öğretmen	51	23,29	60	9,74
Beceri	16	7,31	26	4,22
Okul	25	11,42	27	4,38
Oyun	10	4,57	19	3,08
Spor	113	51,60	220	35,71
Üniversite	15	6,85	36	5,84
Beden Eğitimi	138	63,01	150	24,35
Toplam	219		616	

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinin bölümlere göre anahtar kelimelerin dağılımı incelendiğinde; beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların %26,94'ünün beden eğitimi ve spor, %68,49'unun eğitim, %17,35'inin öğrenci, %23,29'unun öğretmen, %7,31'inin beceri, %11,42'sinin okul, %4,57'sinin oyun, %51,60'ının spor, %6,85'inin üniversite ve %63,01'inin beden eğitimi olduğu görülmektedir.

Tablo 8. Rekreasyon bölümünde kullanılan anahtar kelimelere göre dağılımı

	Bölüm Değeri	Bölüm Ortalaması	Toplam Değer	Toplam Ortalaması
Rekreasyon	213	43,74	220	35,71
Boş Zaman	47	9,65	53	8,60
Spor	52	10,68	220	35,71
Serbest Zaman	36	7,39	39	6,33
Turizm	39	8,01	39	6,33
Üniversite	17	3,49	36	5,84
Yönetim	14	2,87	48	7,79
Kalite	22	4,52	34	5,52
Eğitim	27	5,54	181	29,38
Öğrenci	20	4,11	60	9,74
	487		616	

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinin bölümlere göre anahtar kelimelerin dağılımı incelendiğinde, rekreasyon alanında yapılan çalışmaların %43,74'ünün rekreasyon, %9,65'inin boş zaman, %10,68'inin spor, %7,39'unun serbest zaman, %8,01'inin turizm, %3,49'unun üniversite, %2,87'sinin yönetim, %4,52'sinin kalite, %5,54'ünün eğitim ve %4,11'inin öğrenci olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 9. Tezlerin bölümlere göre veri toplama araçlarının dağılımı

Bölüm	Yöntem		Anket	Diğer	Görüşme	Gözlem	Karma	Literatür Tarama	Nicel	Nitel	Ölçüm	Saha Çalışması	Toplam
Rekreasyon	Betimsel Tarama Modeli	n	157	3	14	2	29	56	2	2	10	24	299
		%	47,1%	0,9%	4,2%	0,6%	8,7%	16,8%	0,6%	0,6%	3,0%	7,2%	89,8%
	İlişkisel Tarama Modeli	n	26	0	0	0	2	1	0	0	0	1	30
		%	7,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	9,0%
	Nedensel Tarama Modeli	n	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
		%	1,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Spor Yöneticiliği	Betimsel Tarama Modeli	n	34		5		4	4	1		1	1	50
		%	53,1%		7,8%		6,3%	6,3%	1,6%		1,6%	1,6%	78,1%
	İlişkisel Tarama Modeli	n	13		0		0	1	0		0	0	14
		%	20,3%		0,0%		0,0%	1,6%	0,0%		0,0%	0,0%	21,9%

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	Betimsel Tarama Modeli	n	135		3		9	3	3		22	1	176
		%	61,6		1,4		4,1	1,4	1,4		10,0	0,5	80,4
	İlişkisel Tarama Modeli	n	40		0		0	1	0		0	0	41
		%	18,3		0,0		0,0	0,5	0,0		0,0	0,0	18,7
	Nedensel Tarama Modeli	n	1		0		0	0	0		1	0	2
		%	0,5		0,0		0,0	0,0	0,0		0,5	0,0	0,9
Total	Betimsel Tarama Modeli	n	326	3	22	2	42	63	6	2	33	26	525
		%	52,9%	0,5%	3,6%	0,3%	6,8%	10,2%	1,0%	0,3%	5,4%	4,2%	85,2%
	İlişkisel Tarama Modeli	n	79	0	0	0	2	3	0	0	0	1	85
		%	12,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	13,8%
	Nedensel Tarama Modeli	n	5	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6
		%	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	1,0%

Tablo 9. incelendiğinde, rekreasyon bölümünde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak %47,1'inin anket, %0,9'unun diğer, %4,2'sinin görüşme, %0,6'sının gözlem, nicel ve nitel, %8,7'sinin karma, %16,8'inin literatür, %3,0'ının ölçüm ve %7,2'sinin saha çalışması olduğu, ilişkisel tarama modeli uygulanarak yapılan çalışma incelendiğinde veri toplama aracı olarak %7,8'inin anket, %0,6'sının karma, %0,3'ünün literatür ve saha çalışması olduğu, nedensel araştırma modeli uygulanarak yapılan çalışma incelendiğinde ise %1,2'sinin anket çalışması olduğu analiz edilmiştir.

Spor yöneticiliği bölümünde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak %53,1'inin anket, %7,8'inin görüşme, %6,3'ünün karma ve literatür, %1,6'sının nicel, ölçüm ve saha çalışması olduğu, ilişkisel tarama modeli uygulanarak incelendiğinde ise %20,3'ünün anket ve %1,6'sının literatür olduğu tespit edilmiştir.

Beden eğitimi öğretmenliği bölümünde betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak %61,6'sının anket, %1,4'ünün görüşme, literatür ve nicel, %4,1'inin karma, %10,0'ünün ölçüm ve

%5,0'ının saha çalışması olduğu, ilişkisel tarama modeli uygulanarak incelendiğinde ise %18,3'ünün anket ve %0,5'inin literatür olduğu, nedensel araştırma modeli uygulanarak incelendiğinde ise %0,5'inin anket ve ölçüm olduğu görülmektedir. Rekreasyon, spor yöneticiliği ve beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak %52,9'unun anket %0,5'inin diğer, %3,6'sının görüşme, %0,3'ünün gözlem, %6,8'inin karma, %10,2'sinin literatür, %1,0'ının nicel, %0,3'ünün nitel, %5,4'ünün ölçüm ve %4,2'sinin saha çalışması olduğu, ilişkisel tarama modeli uygulanarak incelendiğinde ise, %12,8'inin anket, %0,3'ünün karma, %0,5'inin literatür ve %0,2'sinin saha çalışması olduğu, nedensel araştırma modeli uygulanarak incelendiğinde ise, %0,8'inin anket ve %0,2'sinin ölçüm olduğu analiz edilmiştir.

Tablo10. Tezlerin bölümlere göre verilerin analiz yöntemlerinin dağılımı

Bölüm	Yöntem		Alan	Eğitimciler	Genel Popülasyon	Orta Öğretim Öğrencileri	Sporcular	Üniversite Öğrencileri	Yöneticiler	Total
Rekreasyon	Betimsel Tarama Modeli	n	122	16	89	7	4	52	9	299
		%	36,6%	4,8%	26,7%	2,1%	1,2%	15,6%	2,7%	89,8%
	İlişkisel Tarama Modeli	n	3	1	10	2	1	13	0	30
		%	0,9%	0,3%	3,0%	0,6%	0,3%	3,9%	0,0%	9,0%
	Nedensel Tarama Modeli	n	0	0	3	1	0	0	0	4
		%	0,0%	0,0%	0,9%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%
Spor Yöneticiliği	Betimsel Tarama Modeli	n	1	4	23			12	10	50
		%	1,6%	6,3%	35,9%			18,8%	15,6%	78,1%
	İlişkisel Tarama Modeli	n	0	2	5			3	4	14
		%	0,0%	3,1%	7,8%			4,7%	6,3%	21,9%
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	Betimsel Tarama Modeli	n		34	9	61	4	67	1	176
		%		15,5%	4,1%	27,9%	1,8%	30,6%	0,5%	80,4%
		n		8	4	9	1	19	0	41

	İlişkisel Tarama Modeli	%		3,7%	1,8%	4,1%	0,5%	8,7%	0,0%	18,7%
	Nedensel Tarama Modeli	n		0	0	0	1	1	0	2
		%		0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,5%	0,0%	0,9%
Total	Betimsel Tarama Modeli	n		0	0	0	1	1	0	2
		%		0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,5%	0,0%	0,9%
	İlişkisel Tarama Modeli	n	123	54	121	68	8	131	20	525
		%	20,0%	8,8%	19,6%	11,0%	1,3%	21,3%	3,2%	85,2%
	Nedensel Tarama Modeli	n	3	11	19	11	2	35	4	85
		%	0,5%	1,8%	3,1%	1,8%	0,3%	5,7%	0,6%	13,8%

Tablo 10 incelendiğinde, rekreasyon bölümünde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin örnekleme olarak %36,6'sının alan, %4,8'inin eğitimciler, %26,7'sinin genel popülasyon, %2,1'inin orta öğretim öğrencileri, %1,2'sinin sporcular %15,6'sının üniversite öğrencileri ve %2,7'sinin yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde, %0,9'unun alan, %0,3'ünün eğitimciler ve sporcular, %3,0'ının genel popülasyon, %0,6'sının orta öğretim öğrencileri ve %3,9'unun üniversite öğrencileri olduğu, nedensel araştırma modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde ise, %0,9'unun genel popülasyon ve %0,3'ünün orta öğretim öğrencileri olduğu görülmektedir. Spor yöneticiliği bölümünde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin çalışma örnekleme aracı olarak %1,6'sının alan, %6,3'ünün eğitimciler, %35,9'unun genel popülasyon, %18,8'inin üniversite öğrencileri ve %15,6'sının yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde, %3,1'inin eğitimciler, %7,8'inin genel popülasyon, %4,7'sinin üniversite öğrencileri ve %6,3'ünün yöneticiler olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmenliği bölümünde betimsel tarama modeli uygulanarak incelendiğinde, %15,5'inin eğitimciler, %4,1'inin genel popülasyon, %27,9'unun orta öğretim öğrencileri, %1,8'inin sporcular, %30,6'sının üniversite öğrencileri ve %0,5'inin yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde, %3,7'sinin

eğitimciler, %1,8'inin genel popülasyon, %4,1'inin orta öğretim öğrencileri, %0,5'inin sporcular ve %8,7'sinin üniversite öğrencileri olduğu, nedensel araştırma modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde ise, %0,5'inin sporcular ve üniversite öğrencilerinin olduğu görülmektedir.

Rekreasyon, spor yöneticiliği ve beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin çalışma örneklemini aracı olarak %20,0'mın alan, %8,8'inin eğitimciler, %19,6'sının genel popülasyon, %11,0'mın orta öğretim öğrencileri, %1,3'ünün sporcular, %21,3'ünün üniversite öğrencileri ve %3,2'sinin yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli uygulanarak yapılan çalışma incelendiğinde, %0,5'inin alan, %1,8'inin eğitimciler ve orta öğretim öğrencileri, %3,1'inin genel popülasyon, %0,3'ünün sporcular, %5,7'sinin üniversite öğrencileri ve %0,6'sının yöneticiler olduğu, nedensel araştırma modeli uygulanarak yapılan çalışma incelendiğinde ise, %0,5'inin genel popülasyon, %0,2'sinin orta öğretim öğrencileri, sporcular ve üniversite öğrencileri olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 11. Tezlerin bölüm, yöntem ve örneklem dağılımı

Bölüm	Yöntem		Alan	Eğitimciler	Genel Popülasyon	Orta Öğretim Öğrencileri	Sporcular	Üniversite Öğrencileri	Yöneticiler	Total
Rekreasyon	Betimsel Tarama Modeli	n	122	16	89	7	4	52	9	299
		%	36,6%	4,8%	26,7%	2,1%	1,2%	15,6%	2,7%	89,8%
	İlişkisel Tarama Modeli	n	3	1	10	2	1	13	0	30
		%	0,9%	0,3%	3,0%	0,6%	0,3%	3,9%	0,0%	9,0%
	Nedensel Tarama Modeli	n	0	0	3	1	0	0	0	4
		%	0,0%	0,0%	0,9%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%
Spor Yöneticiliği	Betimsel Tarama Modeli	n	1	4	23			12	10	50
		%	1,6%	6,3%	35,9%			18,8%	15,6%	78,1%
	İlişkisel Tarama Modeli	n	0	2	5			3	4	14
		%	0,0%	3,1%	7,8%			4,7%	6,3%	21,9%
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	Betimsel Tarama Modeli	n		34	9	61	4	67	1	176
		%		15,5%	4,1%	27,9%	1,8%	30,6%	0,5%	80,4%
	İlişkisel Tarama Modeli	n		8	4	9	1	19	0	41
		%		3,7%	1,8%	4,1%	0,5%	8,7%	0,0%	18,7%
	Nedensel Tarama Modeli	n		0	0	0	1	1	0	2
		%		0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	0,5%	0,0%	0,9%
Total	Betimsel Tarama Modeli	n	123	54	121	68	8	131	20	525

	%	20,0%	8,8%	19,6%	11,0%	1,3%	21,3%	3,2%	85,2%
İlişkisel Tarama Modeli	n	3	11	19	11	2	35	4	85
	%	0,5%	1,8%	3,1%	1,8%	0,3%	5,7%	0,6%	13,8%
Nedensel Tarama Modeli	n	0	0	3	1	1	1	0	6
	%	0,0%	0,0%	0,5%	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%	1,0%

Tablo 11. incelendiğinde, rekreasyon bölümünde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin örneklemi olarak %36,6'sının alan, %4,8'inin eğitimciler, %26,7'sinin genel popülasyon, %2,1'inin orta öğretim öğrencileri, %1,2'sinin sporcular %15,6'sının üniversite öğrencileri ve %2,7'sinin yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde, %0,9'unun alan, %0,3'ünün eğitimciler ve sporcular, %3,0'ının genel popülasyon, %0,6'sının orta öğretim öğrencileri ve %3,9'unun üniversite öğrencileri olduğu, nedensel araştırma modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde ise, %0,9'unun genel popülasyon ve %0,3'ünün orta öğretim öğrencileri olduğu görülmektedir.

Spor yöneticiliği bölümünde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin çalışma örneklemi aracı olarak %1,6'sının alan, %6,3'ünün eğitimciler, %35,9'unun genel popülasyon, %18,8'inin üniversite öğrencileri ve %15,6'sının yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde, %3,1'inin eğitimciler, %7,8'inin genel popülasyon, %4,7'sinin üniversite öğrencileri ve %6,3'ünün yöneticiler olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmenliği bölümünde betimsel tarama modeli uygulanarak incelendiğinde, %15,5'inin eğitimciler, %4,1'inin genel popülasyon, %27,9'unun orta öğretim öğrencileri, %1,8'inin sporcular, %30,6'sının üniversite öğrencileri ve %0,5'inin yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde, %3,7'sinin eğitimciler, %1,8'inin genel popülasyon, %4,1'inin orta öğretim öğrencileri, %0,5'inin sporcular ve %8,7'sinin üniversite öğrencileri olduğu, nedensel araştırma modeli yöntemi uygulanarak incelendiğinde ise, %0,5'inin sporcular ve üniversite öğrencilerinin olduğu görülmektedir.

Rekreasyon, spor yöneticiliği ve beden eğitimi ğretmenliği bölümlerinde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin çalışma örnekleme aracı olarak %20,0'ının alan, %8,8'inin eğitimciler, %19,6'sının genel popülasyon, %11,0'ının orta ğretim öğrencileri, %1,3'ünün sporcular, %21,3'ünün niversite öğrencileri ve %3,2'sinin yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli uygulanarak yapılan çalışma incelendiğinde, %0,5'inin alan, %1,8'inin eğitimciler ve orta ğretim öğrencileri, %3,1'inin genel popülasyon, %0,3'ünün sporcular, %5,7'sinin niversite öğrencileri ve %0,6'sının yöneticiler olduğu, nedensel araştırma modeli uygulanarak yapılan çalışma incelendiğinde ise, %0,5'inin genel popülasyon, %0,2'sinin orta ğretim öğrencileri, sporcular ve niversite öğrencileri olduğu tespit edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TARTIŞMA

Yüksek lisans tezlerinin 2015 yılında %26,32'sinin rekreasyon, %42,1'sinin beden eğitimi ve spor, %31,58'inin spor yönetimi anahtar kelimesi kapsamında yapıldığı, 2016 yılında %46,58'sinin rekreasyon, %35,6'sının beden eğitimi ve spor, %17,81'sinin spor yönetimi olduğu, 2017 yılında %40,85'sinin rekreasyon, %47,9'unun beden eğitimi ve spor, %11,27'sinin spor yönetimi olduğu, 2018 yılında %55,71'inin rekreasyon, %40'ının beden eğitimi ve spor, %4,286'sının spor yönetimi olduğu, 2019 yılında %61,54'ünün rekreasyon, %31,2'sinin beden eğitimi ve spor, %7,24'ünün spor yönetimi olduğu, 2020 yılında %75,93'ünün rekreasyon, %18,5'inin beden eğitimi ve spor, %5,556'sının spor yönetimi olduğu tespit edilmiştir (Tablo 1). Toplamda; 2015 yılında anahtar kelimelerle ilgili 57 adet 2016 yılında 73 adet, 2017 yılında 71 adet, 2018 yılında 140 adet, 2019 yılında 221 adet, 2020 yılında 54 adet çalışma olduğu anlaşılmaktadır. Genel olarak yıllara göre anahtar kelimelerin dağılımı incelendiğinde, 2015 yılında en fazla çalışma beden eğitimi ve spor, 2016 yılında en fazla çalışma rekreasyon, 2017 yılında beden eğitimi ve spor, 2018, 2019 ve 2020 yılında rekreasyon alanında yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda son 5 yıl içinden rekreasyon alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin sayısal olarak artışı dikkat çekmektedir. Bu durum rekreasyon alanının tarihsel süreç içerisinde Türkiye'de daha yeni önem kazanması ile ilişkilendirilebilir. Literatür incelendiğinde, Biricik (2020) tarafından yapılan çalışmada yüksek lisans ve doktora tezlerinin %71,9 ile spor yönetimi alanında yapıldığı ifade edilmiştir. Bu çalışma araştırma bulguları ile aynı doğrultuda değildir. Yerlisu Lapa, Köse ve Günbayı (2018) "Türkiye'de yapılan Rekreasyon Araştırmaları: Sistemik bir Derleme" başlıklı çalışmada rekreasyon alanında yayımlanan makalelerin en fazla olduğu yıl 2011 yılı ve sonrası olduğunu ifade etmişlerdir.

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinde kullanılan araştırma yöntemleri incelendiğinde, rekreasyon alanından yapılan çalışmaların %89,8'inin

betimsel tarama modeli, %0,6'sının betimsel ve ilişkisel model, betimsel ve nedensel tasarım modeli ve nedensel araştırma modeli, %8,4'ünün ilişkisel tarama modeli olduğu, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların %80,4'ünün betimsel tarama modeli, %18,7'sinin ilişkisel tarama modeli, %0,9'unun nedensel araştırma modeli olduğu, spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların %78,1'inin betimsel tarama modeli, %21,9'unun betimsel ve ilişkisel model olduğu anlaşılmaktadır (Tablo 2.) Rekreasyon, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi alanlarında yapılan çalışmaların %85,2'sinin betimsel tarama modeli, %2,6'sının betimsel ve ilişkisel model, %0,3'ünün betimsel ve nedensel tasarım modeli, %11,2'sinin ilişkisel tarama modeli ve %0,6'sının nedensel araştırma modeliyle yapıldığı tespit edilmiştir (Tablo 2). Genel olarak spor yönetimi, rekreasyon ve beden eğitimi ve spor bölümlerinde yüksek lisans tezlerinin araştırma yöntemlerine göre dağılımı incelendiğinde, rekreasyon alanında en fazla %89,8 betimsel tarama modeli, beden eğitimi ve spor alanında %80,4 ve spor yönetimi alanında %78,1 ile betimsel tarama modeli olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ilgili alanlarda öncelikle mevcut durum tespiti yapılarak bir sonraki araştırmalara yol göstermesi açısından tercih edilmesiyle açıklanabilir. Literatür incelendiğinde Sağlam ve ark. (2018) tarafından yapılan lisansüstü çalışmalarında %54,87 ile en fazla betimsel yöntem olduğu ifade edilmiştir. Çalışma araştırma bulgularımızı desteklemektedir. Yerlisu Lapa vd. (2018) yapmış olduğu çalışmada rekreasyon alanında yapılan çalışmaların neredeyse tamamının betimsel çalışmalar olduğunu belirlemiştir.

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinde kullanılan veri toplama yöntemleri incelendiğinde rekreasyon alanından yapılan çalışmaların %56,2'sinin anket, %4,2'sinin görüşme, %9,3'ünün karma, %16,8'inin literatür, %0,6'sının nicel, %7,5'inin ölçüm, %3,3'ünün saha çalışması, %0,6'sının gözlem ve nitel, %0,9'unun diğer olduğu, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların % 80,4'ünün anket, %1,4'ünün görüşme, %4,1'inin karma, %1,8'inin literatür, % 1,4'ünün nicel, %0,5'inin ölçüm ve %10,5'inin saha çalışması olduğu, spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların %73,4'ünün anket, %7,8'inin görüşme, %6,3'ünün karma, %7,8'inin literatür, %1,6'sının nicel, ölçüm ve saha çalışması olduğu anlaşılmaktadır. Rekreasyon, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi alanlarında yapılan çalışmaların

%66,6'sının anket, %3,6'sının görüşme, %7,1'inin karma, %10,6'sının literatür, %1,0'mın nicel, %4,4'ünün ölçüm, %5,7'sinin saha çalışması, %0,3'ünün gözlem ve nitel çalışma, %0,5'inin diğer çalışma olduğu görülmektedir (Tablo3). Genel olarak incelenen lisansüstü tezlerinde kullanılan veri toplama yöntemlerinin beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi alanında en fazla anket yöntemi kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bu durum anket yoluyla nitel ve nicel ölçüm ve analizlerin yapılabilir olmasıyla açıklanabilir. Ayrıca veri toplama tekni olarak anket yöntemi tercih edilmesinin örnek grubu ile de yakından ilişkisi olduğu söylenebilir. Literatür incelendiğinde, Biricik (2020) tarafından yapılan çalışmada yüksek lisans ve doktora tezlerinin veri toplama yöntemi olarak en fazla anket yöntemi kullanıldığı ifade edilmiştir. Yapılan çalışma araştırma bulgularımızı destekler niteliktedir. Yavuz ve ark. (2018) tarafından yapılan çalışmada ise en fazla %77 ile nicel yaklaşım olduğu ve veri toplama aracı olarak genellikle anket tekniği tercih edildiği ifade edilmiştir.

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinin örneklem grupları incelendiğinde rekreasyon alanında yapılan çalışmaların %37,5'inin alan, %5,1'inin eğitimciler, %30,6'sının genel popülasyon, %3,0'mın orta öğretim öğrencileri, %1,5'inin sporcular, %19,5'inin üniversite öğrencileri ve %2,7'sinin yöneticilerin olduğu, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların %19,2'sinin eğitimciler, %5,9'unun genel popülasyon, %32,0'mın orta öğretim öğrencileri, %2,7'sinin sporcular, %39,7'sinin üniversite öğrencileri ve %0,5'inin yöneticilerin olduğu, spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların %1,6'sının alan, %9,4'ünün eğitimciler, %43,8'inin genel popülasyon, %23,4'ünün üniversite öğrencileri ve %21,9'unun yönetici grubunun olduğu anlaşılmaktadır. Rekreasyon, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi alanlarında yapılan çalışmaların %20,5'inin alan, %10,6'sının eğitimciler, %23,2'sinin genel popülasyon, %13,0'mın orta öğretim öğrencileri orta öğretim öğrencileri, %1,8'inin sporcular %27,1'inin üniversite öğrencileri ve %3,9'unun yöneticiler grubunun oluşturduğu görülmektedir. Genel olarak lisansüstü çalışmalarında kullanılan örneklem grupları incelendiğinde, rekreasyon alanında yapılan çalışmaların en fazla %37,5 ile alan, beden eğitimi ve spor alanında en fazla %39,7 ile üniversite öğrencileri ve spor yönetimi alanında en fazla %43,8 ile genel popülasyon olduğu görülmektedir. Literatür incelendiğinde Sağlam ve ark. (2018)

tarafından yapılan lisansüstü çalışmalarında %72,65 ile en fazla öğrenciler olduğu ifade edilmiştir. Bu çalışma kısmen araştırma bulgularımızı desteklemektedir. Yavuz vd. (2018) tarafından “Türkiye’de Spor Yönetimi Alanında Yapılan Akademik Çalışmaların Analizi” başlıklı çalışmada en fazla kullanılan örneklem grubu sektör temsilcileri “kamu çalışanları” en az kullanılan örneklem grubunun ise “kamuoyu” olduğu saptanmıştır.

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinin veri analiz türüne göre bölümlere dağılımı incelendiğinde, rekreasyon bölümünde yapılan çalışmaların %33,9’unun içerik analizi, %10,2’sinin korelasyon ve regresyon, %14,7’sinin non parametrik, %27,0’inin parametrik, %11,7’sinin swot analizi, %2,4’ünün diğer olduğu, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların %33,3’ünün içerik analizi, %4,1’inin korelasyon ve regresyon, %21,5’inin non parametrik, %39,3’ünün parametrik, %1,8’inin swot analizi olduğu, spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların %37,5’inin içerik analizi, %9,4’ünün korelasyon ve regresyon, %14,1’inin non parametrik, %37,5’inin parametrik ve %1,6’sının diğer olduğu görülmektedir. Rekreasyon, beden eğitimi ve spor, spor yönetimi alanlarında yapılan çalışmaların %34,1’inin içerik analizi, %8,0’inin korelasyon ve regresyon, %17,0’inin non parametrik, %32,5’inin parametrik, %7,0’inin swot analizi ve %1,5’inin diğer analiz çalışmaları olduğu tespit edilmiştir (Tablo 5). Genel olarak araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinin rekreasyon alanında yapılan çalışmaların en çok %27,0 ile parametrik, beden eğitimi ve spor alanında en çok %39,3 ile parametrik, spor yönetimi alanında en çok %37,5 ile içerik analizi ve parametrik analizler olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum örneklem grubunun ve veri toplama araçlarına verilen cevapların normal dağılımı ayrıca araştırma amacına uygun katılımcıların belirlenmesiyle açıklanabilir. Literatür incelendiğinde herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Literatürde bölümlere göre analiz türlerinin değerlendirildiği bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Araştırma kapsamında yer alan yüksek lisans tezlerinin kullanılan anahtar kelimelere göre dağılımı incelendiğinde spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların %37,67’sinin spor, %6,16’sının liderlik, %2,74’ünün üniversite, %15,07’sinin yönetici, %21,23’ünün yönetim, %6,85’inin örgüt, %2,74’ünün kalite, eğitim, beceri

ve %2,05'inin futbol olduğu, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların %26,94'ünün beden eğitimi ve spor, %68,49'unun eğitim, %17,35'inin öğrenci, %23,29'unun öğretmen, %7,31'inin beceri, %11,42'sinin okul, %4,57'sinin oyun, %51,60'ının spor, %6,85'inin üniversite ve %63,01'inin beden eğitimi olduğu, rekreasyon alanında yapılan çalışmaların %43,74'ünün rekreasyon, %9,65'inin boş zaman, %10,68'inin spor, %7,39'unun serbest zaman, %8,01'inin turizm, %3,49'unun üniversite, %2,87'sinin yönetim, %4,52'sinin kalite, %5,54'ünün eğitim ve %4,11'inin öğrenci olduğu anlaşılmaktadır. (Tablo 6, 7 ve 8.) Genel olarak araştırmada elde edilen bulgular sonucunda spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların en fazla %37,67 ile spor, beden eğitimi ve spor alanında en fazla %63,01 ile eğitim ve rekreasyon alanında yapılan çalışmaların en fazla %43,74 ile rekreasyon olduğu tespit edilmiştir. Bu durum alana özgü anahtar kelime seçimi tercih edilmesiyle açıklanabilir. Literatür incelendiğinde, Yavuz ve ark. (2018) tarafından yapılan çalışmada %31 ile en fazla spor yönetimi ve organizasyon olduğu ifade edilmiştir.

Rekreasyon bölümde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak %47,1'inin anket, %0,9'unun diğer, %4,2'inin görüşme, %0,6'nın gözlem, nicel ve nitel, %8,7'inin karma, %16,8'inin literatür, %3,0'mın ölçüm ve %7,2'inin saha çalışması olduğu, ilişkisel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak %7,8'inin anket, %0,6'nın karma, %0,3'ünün literatür ve saha çalışması olduğu, nedensel araştırma modeli uygulanarak ise %1,2'inin anket çalışması olduğu analiz edilmiştir.

Spor yöneticiliği bölümünde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak %53,1'inin anket, %7,8'inin görüşme, %6,3'ünün karma ve literatür, %1,6'nın nicel, ölçüm ve saha çalışması olduğu, ilişkisel tarama modeli uygulanarak ise %20,3'ünün anket ve %1,6'nın literatür taraması olduğu tespit edilmiştir.

Beden eğitimi öğretmenliği bölümde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak %61,6'nın anket, %1,4'ünün görüşme, literatür ve nicel veri, %4,1'inin karma, %10,0'nın ölçüm ve %5,0'nın saha çalışması olduğu, ilişkisel tarama modeli ise %18,3'ünün anket ve %0,5'inin literatür

taraması olduğu, nedensel araştırma modelinde ise %0,5'inin anket ve ölçüm olduğu görülmektedir. Rekreasyon, spor yöneticiliği ve beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak %52,9'unun anket %0,5'inin diğer, %3,6'nın görüşme, %0,3'ünün gözlem, %6,8'inin karma, %10,2'inin literatür, %1,0'nın nicel, %0,3'ünün nitel, %5,4'ünün ölçüm ve %4,2'inin saha çalışması olduğu, ilişkisel tarama modeli olarak ise, %12,8'inin anket, %0,3'ünün karma, %0,5'inin literatür ve %0,2'inin saha çalışması olduğu, nedensel araştırma modelinde ise, %0,8'inin anket ve %0,2'inin ölçüm olduğu tespit edilmiştir (Tablo 9). Genel olarak beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi alanlarında en fazla %52,9 ile veri toplama aracı olarak anket tekniğinin kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bu durum kısa sürede fazla sayıda veri toplamak ve hazır soru formları ile ölçme ve analiz yapılabilmesiyle açıklanabilir. Literatür incelendiğinde Yavuz ve ark. (2018) tarafından ve Biricik (2020) tarafından yapılan çalışmada veri toplamak için en fazla anket kullanıldığı ifade edilmiştir.

Rekreasyon bölümünde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri analizi olarak %1,8'inin diğer, %33,3'ünün içerik analizi, %9,6'nın korelasyon ve regresyon, %0,3'ünün mekan analizi, %12,0'nın non parametrik, %21,3'ünün parametrik ve %11,4'ünün swot analizi olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak yapılan çalışmaların, %0,3'ünün diğer, içerik analizi ve swot analizi, %0,6'nın regresyon, %2,7'inin non parametrik ve %4,8'inin parametrik olduğu, nedensel araştırma modeli yöntemi uygulanarak yapılan çalışmalar incelendiğinde %0,3'ünün içerik analizi ve %0,9'unun parametrik olduğu, spor yöneticiliği bölümlerinde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri analizi aracı olarak %1,6'nın diğer, %35,9'unun içerik analizi, %4,7'inin regresyon, %10,9'unun non parametrik ve %25,0'nın parametrik analizler olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak yapılan çalışmalar incelendiğinde, %1,6'nın içerik analizi, %4,7'sinin korelasyon ve regresyon, %3,1'inin non parametrik ve %12,5'inin parametrik olduğu, beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri analizi aracı olarak %27,9'unun içerik analizi, %3,2'inin korelasyon ve

regresyon, %19,6'nın non parametrik, %28,3'ünün parametrik ve %1,4'ünün swot analizi olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak yapılan çalışmalar incelendiğinde, %4,6'nın içerik analizi, %0,9'unun korelasyon ve regresyon, %1,8'inin non parametrik, %11,0'nın parametrik ve %0,5'inin swot analizi olduğu, nedensel araştırma modeli yöntemiyle yapılan çalışmalar incelendiğinde, %0,9'unun içerik analizi olduğu anlaşılmaktadır. Rekreasyon, spor yöneticiliği ve beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri analizi olarak %1,1'inin diğer, %31,7'sinin içerik analizi, %6,8'inin korelasyon ve regresyon, %0,2'sinin mekan analizi, %14,6'nın non parametrik, %24,2'inin parametrik ve %6,7'sinin swot analizi olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak yapılan çalışmalar incelendiğinde, %0,2'sinin diğer, %1,9'unun içerik analizi, %1,1'inin korelasyon ve regresyon, %2,4'ünün non parametrik, %7,8'inin parametrik ve %0,3'ünün swot analizi olduğu, nedensel araştırma modeli yöntemi uygulanarak yapılan çalışmalar incelendiğinde ise %0,5'inin içerik analizi ve parametrik olduğu anlaşılmaktadır. Genel olarak elde edilen bulguların veri analiz yöntemine göre dağılımı incelendiğinde, rekreasyon alanında en fazla %33,3 ile içerik analizi, spor yönetimi alanında en fazla %35,9 ile içerik analizi ve beden eğitimi ve spor alanında en fazla %27,9 ile en fazla içerik analizi yöntemi olduğu anlaşılmaktadır (Tablo 10). Bu bağlamda ilgili alanlarda nitel araştırma yöntemlerin daha çok tercih edildiği söylenebilir. Literatür incelendiğinde Biricik (2020) tarafından yapılan çalışmada toplam 243 ile frekans/yüzde kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Rekreasyon bölümlerinde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin çalışma örnekleme, %36,6'sının alan, %4,8'inin eğitimciler, %26,7'sinin genel popülasyon, %2,1'inin orta öğretim öğrencileri, %1,2'sinin sporcular %15,6'sının üniversite öğrencileri ve %2,7'sinin yöneticilerin olduğu, ilişkisel tarama modeli yöntemi uygulanarak yapılan çalışmaların örneklem grubu incelendiğinde, %0,9'unun alan, %0,3'ünün eğitimciler ve sporcular, %3,0'ının genel popülasyon, %0,6'nın orta öğretim öğrencileri ve %3,9'unun üniversite öğrencileri olduğu, nedensel araştırma modeli yöntemi uygulanarak yapılan çalışmaların örnek grubu incelendiğinde ise, %0,9'unun genel popülasyon ve %0,3'ünün orta öğretim öğrencileri olduğu görülmektedir. Spor yöneticiliği bölümlerinde, betimsel tarama

modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin çalışma örnekleme %1,6'nın alan, %6,3'ünün eğitimciler, %35,9'unun genel popülasyon, %18,8'inin üniversite öğrencileri ve %15,6'nın yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli yönteminde ise, %3,1'inin eğitimciler, %7,8'inin genel popülasyon, %4,7'inin üniversite öğrencileri ve %6,3'ünün yöneticiler olduğu tespit edilmiştir. Beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde betimsel tarama modelinde, %15,5'inin eğitimciler, %4,1'inin genel popülasyon, %27,9'unun orta öğretim öğrencileri, %1,8'inin sporcular, %30,6'nın üniversite öğrencileri ve %0,5'inin yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modeli yönteminde, %3,7'inin eğitimciler, %1,8'inin genel popülasyon, %4,1'inin orta öğretim öğrencileri, %0,5'inin sporcular ve %8,7'inin üniversite öğrencileri olduğu, nedensel araştırma modeli yönteminde ise, %0,5'inin sporcular ve üniversite öğrencilerinin olduğu görülmektedir (Tablo 11). Rekreasyon, spor yöneticiliği ve beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde, betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin örnekleme %20,0'nın alan, %8,8'inin eğitimciler, %19,6'nın genel popülasyon, %11,0'nın orta öğretim öğrencileri, %1,3'ünün sporcular, %21,3'ünün üniversite öğrencileri ve %3,2'inin yöneticiler olduğu, ilişkisel tarama modelinde, %0,5'inin alan, %1,8'inin eğitimciler ve orta öğretim öğrencileri, %3,1'inin genel popülasyon, %0,3'ünün sporcular, %5,7'inin üniversite öğrencileri ve %0,6'nın yöneticiler olduğu, nedensel araştırma modelinde ise, %0,5'inin genel popülasyon, %0,2'inin orta öğretim öğrencileri, sporcular ve üniversite öğrencileri olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak elde edilen bulguların örneklem gruplarına göre dağılımı incelendiğinde, rekreasyon alanında en fazla %36,6 ile alan, spor yönetimi alanında en fazla %35,9 ile genel popülasyon ve beden eğitimi ve spor alanında en fazla %30,6 ile üniversite öğrencileri olduğu görülmektedir. Literatür incelendiğinde, Biricik (2020) tarafından yapılan çalışmada en fazla sporcular olduğu ve Yavuz ve ark. (2018) tarafından yapılan çalışmada en fazla öğrenciler olduğu ifade edilmiştir. Genel olarak spor bilimleri alanında rekreasyon, spor yönetimi ve beden eğitimi ve spor alanlarında yapılmış olan yüksek lisans tezlerinin sınırlı sayıda değerlendirildiği çalışmalar mevcut olmasına rağmen, araştırmamız kapsamında değişkenlerin karşılaştırıldığı ya da değerlendirildiği herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Türkiye’de beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi alanlarında yapılmış olan yüksek lisans tezlerinin; anahtar kelime, yıl, veri analiz yöntemi, üniversite, örneklem grubu, tez türü, başlık, yazar, araştırma yöntemi ve veri toplama araçları ile değerlendirilerek araştırma yönelimlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir.

Rekreasyon, beden eğitimi ve spor ve spor yönetimi alanlarında beş yıllık süreç içerisinde yapılan yüksek lisans tezleri incelendiğinde 2019 yılında en fazla çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Alan olarak ise; rekreasyon alanındaki çalışmaların fazla olduğu tespit edilmiştir. İnsanların ruh ve beden sağlığını korumak için ihtiyaçlar doğrultusunda ortaya çıkmış, toplumun manevi ve fiziki doyumlarının artırılması için araştırmalar sonucunda rekreatif faaliyetlere daha çok önem verilmesi, boş zamanların verimli değerlendirilmesi için çalışmaların ve araştırmaların yoğunlaştırıldığını elde ettiğimiz veriler doğrultusunda en çok rekreasyon alanında teze ulaşılması ile doğru orantılı olduğu söylenebilir.

Rekreasyon, beden eğitimi ve spor ve spor yönetimi alanlarında en çok betimsel tarama modeli uygulanarak çalışmalar yapıldığı, beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi alanlarında veri toplama yöntemi olarak en fazla anket yöntemi kullanıldığı görülmektedir.

2015-2020 yılları arasında yapılan yüksek lisans çalışmalarının örneklem dağılımında, rekreasyon alanında yapılan çalışmaların en fazla alan, beden eğitimi ve spor alanında yapılan çalışmaların en fazla üniversite öğrencileri olduğu ve spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların en fazla genel popülasyon olduğu belirlenmiştir.

Rekreasyon, beden eğitimi ve spor alanlarında analiz olarak en çok parametrik analiz ve spor yönetimi alanında ise içerik analizi ve parametrik analiz olduğu belirlenmiştir.

2015-2020 yılları arasında yapılan yüksek lisans çalışmalarının anahtar kelimelere göre bölümlere dağılımı incelendiğinde, spor yönetimi alanında yapılan çalışmaların

en çok spor olduğu, beden eğitimi ve spor alanında en çok eğitim olduğu ve rekreasyon alanında yapılan çalışmaların en çok rekreasyon olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Rekreasyon, spor yöneticiliği ve beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde betimsel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin veri toplama aracı olarak en çok anket yöntemi kullanıldığı belirlenmiştir.

Beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi alanlarında veri analiz yöntemi olarak en fazla içerik analizi yöntemi kullanıldığı tespit edilmiştir.

Rekreasyon alanında betimsel ve ilişkisel tarama modeli uygulanarak yapılan yüksek lisans tezlerinin örnekleme en fazla alan olduğu, spor yönetimi alanında betimsel ve ilişkisel tarama modeli uygulanarak yapılan çalışmaların örnekleme en fazla genel popülasyon olduğu, beden eğitimi ve spor alanında betimsel tarama modeli, nedensel tarama modeli ve ilişkisel tarama modeli uygulanarak yapılan çalışmaların örnekleme en fazla üniversite öğrencileri olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonuçları doğrultusunda öneriler aşağıda açıklanmıştır.

Beden eğitimi ve spor, rekreasyon ve spor yönetimi anahtar kelimeleri ile yapılan araştırmada en çok rekreasyon alanında çalışmalara ulaşılmasıyla birlikte, diğer alanlarda yapılan çalışmaların sayısı artırılabilir.

Yapılacak çalışmalarda araştırma yöntemlerinin nedensel araştırma modeli, ilişkisel araştırma modeli yönteminin daha sık kullanılması ile beden eğitimi ve spor alanında yapılacak çalışmaların niteliği artırılabilir.

Çalışmalarda çoğunlukla veri toplama yöntemi olarak, anket kullanılması, örneklem grubu olarak kolay ulaşılabilir olan; genel popülasyon, alan ve üniversite öğrencilerinin tercih edilmesi, kullanılan analiz yöntemlerinin benzerlik göstermesi ve benzer konuların çalışması, araştırmacıları tekrara düşürdüğü görülmüştür. Çalışmaların geneli üniversite öğrencilerine yapıldığı dikkat çekicidir. Dolayısıyla farklı örneklem grupları araştırmalara dâhil edilebilir

Rekreasyon spor yönetimi ve beden eğitimi ve spor alanlarında deneysel çalışmalara yönelik araştırmalar yapılarak alana katkı sağlanabilir. Yine nitel ve nicel araştırma yöntemleri aynı çalışmalarda uygulanarak karma yöntem çalışmaları yapılabilir.

Spor yönetimi alanında spor işletmelerinin yönetim ve organizasyon alanlarına yönelik çalışmaların literatüre kazandırılması gerektiği düşünülmektedir.

Araştırmacıların daha çok düşünülmesini, bilinmesini sorgulamaları, konu, anahtar kelime, araştırma yöntemi ve analiz yöntemi seçiminde daha özgün olmaları, şüphesiz beden eğitimi ve spor alanına daha fazla katkı sağlayacaktır

- Fişek, K. (1980b). *Spor Yönetimi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.
- Gülüm, V. & Bilir, P. (2011). *Beden eğitimi öğretimi programının uygulanabilme koşulları ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri*, IX (2),57-64
- Güven, Ö. (1996). *Türkiye’de cumhuriyet döneminde beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren okulların eğitimini hazırlayıcı çalışmalar*, (1),70-82
- Karaköse, S. (2013). *Spor yönetiminde örgüt kültürü*, Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Köse, E., Lapa, T.Y. ve Günbaşı, İ. (2018) *Türkiye’de yapılan rekreasyon araştırmaları: Sistemik derleme*. Spor bilimleri dergisi. , 29 (2), 87–104.
- Kuter F. [Fusun] ve Kuter M. [Murat] (2012) *Beden eğitimi ve spor yoluyla değerler eğitimi, eğitim ve insani bilimler dergisi*, 3(6),77,78.
- Esad, M. (1315). *Mirat-ı Mekteb-i Harbiye*: İstanbul.
- Özçakır, S. (2017). *Spor bilimlerine giriş*. Ankara: Spor yayınevi
- Özdemir, M. *Türkiye’de rekreasyonun tarihsel gelişimi*, erişim adresi: <https://mesutozdemir.org/turkiyede-rekreasyonun-tarihsel-gelisimi/> erişim tarihi:01.05.2021
- Öğüt, E. E. (2014). *Türkiye’de spor yönetiminin neoliberal dönüşümü, amme idaresi dergisi*, 47(4), 31-58
- Patton, M. Q. (2014) *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev.)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Sunay, H. *Spor yönetimi, Ankara üniversitesi siyasal bilgiler fakültesi*, erişim adresi: https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/10774/mod_resource/content/0/%281%29%20SPOR%20Y%C3%96NET%C4%B0M%C4%B0.pdf erişim tarihi:01.05.2021
- Sunay, H. & Saraçoğlu, A. S. (1996). *Türk sporcusunun spordan beklentileri ile spora yönelen unsurlar*, dergipark 43.

- Şimşek, K. Y. & Mercanoğlu, A. O. (2020). *Rekreasyon tanımının Google arama motorunun sonuçlarına göre değerlendirilmesi*, 3 (1),75-84.
- Tanrıverdi, H. (2012). *Spor ahlaki ve şiddet*, 5(8), 1071-1093
- Türkiye’de beden eğitimi ve spor* (2007). erişim adresi: <https://www.diyadinnet.com/bilgi-213-turkiye-de-beden-egitimi-ve-spor>
- Tütüncü, Ö. (2012). *Rekreasyon ve rekreasyon terapisinin yaşam kalitesindeki rolü, turizm araştırmaları dergisi*, 23(2), 248-252
- Yavuz, Mirzeoğlu, Kaymakçı (2018). *Türkiye’de spor yönetimi alanında yapılan akademik çalışmaların analizi*, dergipark 54,55.
- Yazıcı, A. G. (2014). *Toplumsal dinizm ve spor, uluslar arası Türkçe edebiyat kültür eğitim dergisi*, 3(1), 394-405.
- Yazıcı, A. G. (2014). *Toplumsal dinizm ve spor, uluslar arası Türkçe edebiyat kültür eğitim dergisi*, 3(1) 397-398.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yerlisu Lapa, T., Köse, E. ve Günbayı, İ. (2018). *Türkiye’de yapılan Rekreasyon Araştırmaları: Sistemik bir Derleme. Hacettepe Journal of Sport Sciences*, 29 (2), 87–104
- Kılıç N. [Nuri], Kılıç M. [Mahmut] ,Özbayraktar,Yücel,Han (2012). *Beden eğitimi ve spor tarihi, devlet kitapları üçüncü baskı*, 10,11,12
- Kızanlıklı, M. M. & Birinci, M. C. (2018). *Türkiye’de yükseköğretim düzeyindeki rekreasyon eğitimine yönelik bir değerlendirme, disiplinlerarası akademik turistik dergisi*, 3(1), 37-50
- Özen, G., Koçak, F., Boran, F., Sunay, H., Gedikli, N., (2012). *Türk Spor Yönetimindeki Mevcut Sorunlara İlişkin Akademisyenlerin Görüşlerinin Değerlendirilmesi, Spormetre beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi* 107,108.

Özçakır, S. (2015). *100 yıl öncesinde Türkiye’de beden eğitimi öğretimi ve günümüzdeki yansımaları, spor bilimleri dergisi* 26(1),19

Sporeus yürüyüşten koşuya, Sporun tanımı (2020). erişim adresi:Spor Nedir? Açıklamalarıyla Birlikte Terimler ve Kavramlar - Sporeus.

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : Şirin Hacer

Uyruğu : T.C.

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Yüksek lisans	Gelişim Üniversitesi	
Lisans	Sakarya Üniversitesi	15.06.2017
Lise	Şişli Lisesi	

İş Deneyimi

Yıl: 2017-2019 **Yer:** Beyoğlu Belediyesi **Görev:** Usta Öğretici

Başarılar:

Wushu Kungfu
Avrupa İkincisi,
Balkan
Şampiyonu
A kademe Milli
Sporcu

Yabancı Dil: İngilizce (Temel seviye)

Belgeler: Wushu Kungfu 1. Kademe Antrenör, Karete 1. Kademe

Antrenör, Basketbol 1. Kademe Antrenör Usta Öğretici Belgesi

